

Kiadóhivatal:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

Hirdetések

legjutányosabb számitással, díj-szabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanító,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Belmunkatárs JANOSITS KÁROLY.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: BODNÁR ISTVÁN.

Egyes szám ára 20 fillér.

A bírósági jegyzők mozgalma.

— Válasz a szabadkai bírósági jegyzők köriratára. —

Többször megemlékeztünk már a bírósági jegyzői kar elég szomorú helyzetéről. Ez alkalommal a szekszárdi bírósági jegyzői karnak emlékiratát közöljük, amely voltaképpen csatlakozás a szabadkai jegyzői kar hasonló mozgalmához s egyúttal vitázó válasz az Országos Birói és Ügyészi Egyesületnek az igazságügyi miniszterhez intézett előterjesztésére, amelyben rideg állást foglalt el a jegyzők sok tekintetben méltányos kívánságaival szemben. Így az elsőfoku bírák és ügyészek automatikus előlépését azáltal akarja előkészíteni, hogy a joggyakornoki és jegyzői kar »kiválasztás« folytan (értsd titkos minősítés!) rostáltassék meg még idejekorán. Jegyző csak az lehessen, aki a birói vagy ügyvédi vizsgát letette s a X. fizetési osztályba jutás mindenkinek szorgalmától függjön, aki előbb szerez képesítést, fiatal korában jusson ide, egyébként viselje hanyagsága természetes következményeit. A X. fizetési osztályban is szigorú kiválasztást kell gyakorolni, hogy a IX. fizetési osztályba már csak mindenkép bevált és rátermett jegyző jusson, a kik sorából nyugodtan neveztessek ki a VIII—VII. fizetési osztályba sorozott bíró, ahol az előlépés már automaticé történék. Így látszólag tetszetős, az államháztartás mérlegére is kedvező, gazdaságos ez a hivatalos előterjesztés, de viszont a X. fizetési fokozatig felelesztett 30—32 éves jegy-

zők között már nem igen lehet selectálni s az amugy is sok jövőt tönkretevő titkos minősítés áldozatául dobni oda őket.

Egész terjedelmében közöljük tehát a szekszárdi, hivatása magaslatán álló jegyzői kar önértetes válaszát, mely sok megszivlelendő dolgot mond el az igazságszolgáltatás visszasságairól is. E jogos, méltányos kívánságok teljesítése nemcsak magát a jegyzői kart nyugtatná meg, de hasznára válnék a még jobb igazságszolgáltatásnak is.

A válasz így szól:

Minket is keserűséggel töltött el ez Országos Birói és Ügyészi Egyesület igazgatósága által a közgyűlés elé s innen a kormányhoz intézett emlékirat a maga egészében.

Sejtettük ezt már a kolozsvári közgyűlésen történetekből, bár mégsem hittük, hogy a titkár rabulisztikus okoskodása s félhivatalos tájékoztatlansága, mellyel a jegyzők ügyében a kiküldöttünk által ismételen sürgetett érdemleges állásfoglalást megakadályozta, az egész igazgatóságot ennyire téves irányba vezetheti.

Kiküldöttünk a kolozsvári közgyűlésen a leghatározottabban hangsúlyozta, hogy az összes osztályok jegyzői kara a nagyváradi jegyzők második leiratában foglaltakat terte magáévá s így az a közgyűlés által, mint nyilván méltányos és egy cseppet sem szerénytelen, minden nehézség nélkül elfogadható.

A megtévesztő válasz az volt s határozattá emeltetett, hogy ne kössük meg még a konkrét utasítással se az igazgatóság kezét, amely igazgatóság a miniszteriummal állandó összeköttetésben van s a mi ügyünket szíven hordja.

Keserűen nyeltük le azt a kicsinylő, gúnyos hangot, amely a titkár urnak mozgalmunk

ismertetése címén tartott előadásából egész végig kicsengett.

Oly dissonans volt a csengő gunyolódás hangja nagyrebecsült elnökünknek megnyitó beszédétől, de annyira meglepett bennünket, hogy csak a legnagyobb foku meglepődés, másrésztől az attól való tartózkodás, nehogy e dissonans hang pengetése a közgyűlésnek általában magas nívóját veszélyeztesse, tartotta vissza kiküldöttünket s bizonytal többeket is attól, hogy azt a gúnyos hangot a leghatározottabban vissza ne utasítsák.

De most már nincs semmi, nem találhatunk a legkisebb okot sem arra, hogy ne tiltakozzunk az emlékirat sérelmes botlása ellen s tiltakozásunkat a kormány elé ne terjesszük.

Tiltakozunk az ellen, hogy a ma érvényben levő titkos minősítés korszakában — csoda, hogy egy ily monstrum csodaszülött ily hosszú életű — a jegyzők között kiválasztást kíséreljenek meg a birói állásra alkalmas és alkalmatlanok külön két csoportjának megalkotása céljából.

De egyúttal ne csak védekezzünk ezen veszedelmes korcszülött — a titkos minősítésből ránk származható fegyver ellen, hanem a leghatározottabban követeljük magának a titkos minősítésnek megszüntetését, aminél lealázottabb magára a minősítő hivatali előljáróra nézve sem lehet elképzelni.

Követeljük, hogy a minősítés a törvényszékek és táblák teljes ülésében történjék magának a minősítendőnek jelenlétében.

Követeljük, hogy a kinevezések az *összszolgálat* alapján történjenek, mert csak így lehet némiképp orvosolni azok sérelmét, kiket a folyton változó kormányok ezerszáz protekciója révén annyian ugráltak keresztül a rangsorban, hogy nem is tudná hamarjában megmondani, hol volna az ő helye a rangsorban, ha másoknak nem lett volna erősebb protekciója, mint neki.

TÁRCA.

A sirásó.

Mélázva járok künn a réten.
Fejemet adtam bujdosásnak.
Nem messze, a temető-szélen,
Egy új halottnak új sírt ásnak.

Mogorva ember a sirásó.
Reá köszöntöm a jó napot;
Új Hamletként évődöm véle,
S furcsa feleleteket kapok.

Hogy járadt-e? — Azt nem ismeri.
Hogy kinek ássa? — Biz nem tudja!
Mennyi idő? — Már nagyon öreg!
Mi az élet? — A halál útja...

Mosolyg az agg. Én elbücsúzom...
Bujdosom, gondjaim — veletek:
Mily kevesen vagyunk sirásók,
És mily sokan vagyunk Hamlet-ek!

NÉMETH PÁL.

A jó ismerős.

Irta: Tóth Béla.

Shokása a szegény embernek, hogy leplezgeti, titkolja a nyomorúságot. Röstelli, hogy bár reggeltől estig nehéz munkában izzad, még sem bír annyit keresni, a mennyire neki s családjának szüksége volna. Kiváltképpen a végrehajtó látogatásától fél. Nem azért, mintha azt a néhány

roskadozó butordarabot sajnálná, ami helyett olesó pénzért másikat vehetne, hanem mert meglátnák a szomszédok, meg az ismerősek, hogy foglalni voltak nála.

Csak ha már egyáltalán nem talál módot, hogy a végrehajtást megakadályozza, akkor nyugszik bele. De még így is azon van, hogy minél kevesebben tudjanak róla. Elakarta hitetni a szomszédjával, hogy csak látogatóba volt nála az a két vagy három ur, aki délután abból a gummikerekű fiákerből kiszállott. Az meg szívesen ellhszi, mert érdekelben áll, hogy majd neki is elhiggyék, ha majd mondja.

Mert ismerik már jól azon a vidéken a végrehajtókat. Majdnem minden nap akad dolga valamelyiknek közöttük, hát hogyne is ismernek. Most is éppen erre tart egyiknek a fogatja. Ott azelőtt a nagy bérház előtt áll meg, ahol a legtöbb szegény ember lakik. Szinte már tudják a lovak is, hogy nem kell tovább menniük, mert ahogy a sarkon befordulnak, egyszerre meglássítják lépteiket s csak várják, hogy melyik kapu előtt rántja meg a kocsis a gyeplőt, ott aztán megállanak.

A végrehajtó, a becsüs meg egy ügyvéd-segéd száll ki belőle. A házmester lakása felé tartanak, ott aztán a becsüs beszél az ajtón:

— Ebben a házban lakik Kovács Gáspár gyári munkás?

Rikácsoló, kellemetlen női hang felel reá belülről: Ebben, a harmadik emeleten, az a sarok ajtó az övék.

A hatóság emberi tudomásul veszik a választ s mennek egyenesen a lépcső felé, mely a harmadik emeletre vezet. Nem szólnak egyetlen szót sem míg fel nem érnek egészen, mert a végrehajtó kövér ember, aztán nehezebbre esik lép-

esőjárás közben a beszéd. Csak mikor már fölértek s a végrehajtó megáll, hogy kissé pihenjen, szólal meg félénken a becsüs, hogy gazdája szótlan méltatlankadásának kifejezést adjon.

— Nem értem, hogy az alperesek mind a harmadik meg a negyedik emeleten laknak.

A végrehajtó még nem tud felelni, mert nagyon elfáradt, de a tekintetéből látszik, hogy egyet ért vele, vagyis, hogy hát ő sem érti, hogy a szegény emberek miért húzódnak mind annyira az ég felé? És tökéletesen igaza is van a becsüsnek. Ugy sem fizetik meg ezek a szegény emberek az árendát a parányi kis padlás-szobáért sem, hát mért nem vesznek lakást odalent a földszinten, akkor legalább könnyebb lenne a végrehajtó urnak látogatást tenni náluk.

— Hogy is hívják azt az embert, aki ellen megyünk? Kérdezte azután a végrehajtó, hogy megpihent.

— Kovács Gáspár gyári munkás ideát a gépgyárban.

— Na itt se sok dolgunk lesz — válaszolt a hatóság leggyűlöltebb közege, akinek már sok évi tapasztalatai voltak e tekintetben. Szinte tudta, hogy kár a költségekért, mert nem lehet venni ezen egy árva fillért sem.

— Ennél még nem jártunk soha — jegyezte a becsüs — hátha lesz valamije. Elindultak a sarok ajtó felé, amelyet a házmesterné megjelölt s a becsüs ahogy benyitott a szűk sötét kis konyhába, egy sovány, őszes haju asszony jött eléjük.

— Kovács Gáspár urat keressük — kezdte a szót a végrehajtó s fűrkszóleg tekintett körül az egyszerűen butorozott konyhában.

— Én volnék az kérem alásan.
Felelt reá egy ötven év körüli férfi, akinek

A leghatározottabban követeljük továbbá a bírói vizsga és ügyvédi vizsga teljes egyenrangúságát oly értelemben, hogy az 1891. XVII. t.-c. életbelépte után szerzett bírói diploma minden további feltétel nélkül jogosítsa az ügyvédi gyakorlatra.

E kérdésben semmi megalkuvást el nem fogadhatunk, mert ez fogja megadni igazi függetlenségünket, ez fogja teljessé tenni a jogszolgáltatásra annyiszor előnyösnek hangoztatott felülvizsgálást, ez fogja lehetővé tenni az érvényesülést arra nézve is, aki temperamentuma s alkatánál fogva inkább a függetlenebb ügyvédi hivatásra alakult ki, mint a bírósági szolgálatra.

Hogy kérelmünk ez irányban is jogos, könnyű kimutatnunk. Bizonyoságot tehet rá minden jogászember, ügyvéd, bíró egyaránt, hogy a jogi tudás fokára egy szemernyt sem lehet az ügyvédi vagy bírói vizsga közti különbségből következtetni.

A rideg valóság úgy van, hogy a bírói vizsga 3 évi, de legtöbbször 4—5 évi folytonos, a jogszolgáltatás minden ágában eltöltött egész munkaerőt igénybevevő működést kíván meg, amit a praktikus jogszolgáltatás még az ügyvédi funkcióra nézve is nagyobb gyakorlati ismeretet, de főleg nagyobb ítélőképességet és százszor nagyobb *erkölcsi* tökélet, igazságszeretetet és ami ezzel jár, *emberszeretetet* nevel a lélekben, mint a nagyrészt — 60—70% — névleges ügyvédjelölti praxis, ami csak szigorlatokra magolásból áll legtöbbször s a végén újra csak ügyvédi vizsgára készüléssel.

A valóság az, hogy az ügyvédjelöltek túlnyomó nagy részénél az állandó vizsgára készülgetés miatt alig marad valami kis idő és alkalom a gyakorlati jelölti működésre.

Nem kell ettől megijedniük az ügyvédeknek, mert csak kevesen fognak a bírói pályáról az ügyvédi pályára átlépni s mert előreláthatólag nem annyira concurrens elemet nyerne ezekben, mint inkább segítő társakat a tisztességtelen cliensfogók ellen.

A fizetésrendezés tekintetében a nagyváradi módosított köriratában foglaltakhoz ragaszkodunk.

Hogy eddig megfelelő előmeneteli viszonyokról álmodni sem lehet, míg ily aránytalan nagy a jegyzői és gyakornoki állások száma a bírói állásokhoz viszonyítva, azt bizonyítani felesleges.

Hogy a legfiatalabb díjas gyakornok — a díjtalanokról ne is szóljunk — mikor rukkol 1300-al előbbre, hogy albiró lehessen, mikor az évenkénti kinevezés 100 körül mozog — ez is megoldott számtani rejtély, a fullánkja a szívkövekben van s annál fájóbb a szurása, mennél nyilvánvalóbb, tarthatatlan helyzetünk.

fejlett, izmos testalkotása legott elárulta, hogy nem tétlenségben élte át java férfikorát.

— Egy kis végrehajtás van elrendelve ön ellen: fizesse ki, csekély az egész.

— Ki is fizetném én könyörgöm alálassan, de hát ha most nincs munkám, hát miből fizessek. Nem tagadtam én el soha, hogy nem tartozom vele, de mikor a gyárból már négy hete elbocsátottak, hát honnan vegyek pénzt.

— Hat akkor kénytelen leszek felírni amije van, mert a törvény úgy parancsolja.

— Azt is a gazdagoknak csinálták, fakad ki a szegény ember, mikor látja, hogy veszélyben van mindene, amit egész életén át szerzett feleségével egygütt.

— Sajnálom, de nem tehetek másként, felel a végrehajtó s indul a szoba ajtó felé.

Ott az asszony hirtelen elébe ugrik s összetett kezekkel halk hangon rimánkodva kérte: Az istenért be ne menjen a tekintetes ur, itt van a nagyobbik leányomnak a vőlegénye, aztán még faképnél hagyná a szegényt, ha megtudná, hogy milyen nagy nálunk a nyomorúság.

A végrehajtót szinte meghatotta a leánya boldogságáért aggódó édes anya könyörgése s igyekezett őt felvilágosítani. Azt nem tehetem jó asszony, mert látom kell, hogy mit írok fel, másképp nem bírom megírni a jegyzőkönyvem.

Egy pillanattal csend lett, de az asszony úgy állt ott az ajtóban, mint aki eltökélte, hogy csak az ő holttestén keresztül léphet oda be élő ember. Aztán újra hozzáfogott a rimánkodáshoz.

— Jómódu, vagyonos fiatal ember a leányom vőlegénye, de ha meglátja, hogy mindenünket felírják, hát még azt hiszi, hogy minket is neki kell majd eltartania, ha elveszi a Zsófikát.

Legsürgősebb dolog tehát a jegyzői állások egy részének bírói állásra való átszervezése oly arányban, hogy ezáltal a helyes munkabeosztás is egyidejűleg megvalósíttassék. Minden telekkönyvi hatóságnál legalább egy, nagyobb forgalmunál 2—3 jegyzői állás is átszervezendő. A törvényszékek felebbezési tanácsainak megerősítése is kívánja, a közpolgári bírásokhoz minden törvényszéknél legalább 1, de a legtöbbnél 2—3 bírói állás szerveztessék, hogy így a felebbezési tanács bírói és tanácselnökei a más természetű ügyköröktől megszabaduljanak és a korlátozott felebbevitelre is tekintettel, idejük legyen alapsabb tárgyalásra és határozathozatalra.

A vizsgálóbírói, cégbiztosi ügykör szintén erősen kíván bírói önállósággal működő újabb erőket, a jegyzői félgymgerenda helyett.

A büntetőtanácsok is úgy festenek így belülről és közelről tekintve, hogy a heti 20—30 ítéletet a tárgyalások és currentia mellett ugyan a bíró foglalja írásba, hanem 95 százalékban a jegyző.

Micsoda erőpazarlás az, hogy az amugy is a bírói önállóságra régen érett, sokszor 5—7 éves bírói vizsgával felszerelt jegyző munkáját a szabályok szerint még egy, illetve sokszor 2—3 bírónak át kellene vizsgálni, hogy az *alírást indokolt legyen*.

A bírói állások kevés volta nemcsak ott terem rossz gyümölcsöket, ahol, mint Budapesten is miatta türelmetlenül, érthető, jogos felháborodással gyülekeznek ellene, hanem mindenütt, a legelhagyottabb vidéki törvényszéknél is.

Ezért van az a sok tárgyaláshalasztás, az a sok hosszú terminus, az a sietés, sokszor kapkodás a tárgyalásoknál, amit legtöbbször mindkét peresfél megsírat.

Ezt tessék a statisztikából megvizsgálni, de orvosolni is ám, mert ez nagyobb baj, mintha a költségleg az irodaállomány javára néha nem térül meg, vagy egy pár ablakot a goromba szél vagy a nehéz kezű rab ki- vagy betéri. Mert még siralmasabb a kép, ha azt látjuk, hogy egy esetleg két bíró is megbetegszik, egy bírói állás pedig négy-öt hónapig betöltetlen, a 40 kilométerre fekvő faluból bejön a kitűzött tárgyalásra a peresfél, esetleg az ügyvédje is, várnak délig, hátha lehet tanácsot alakítani, végre is elhalasztják a tárgyalást pár hónapra. Utiköltség, ügyvédköltség csak szaporodjék, hisz ugysem boldog a magyar. A bélyeg és ítéleti illeték talán még ki fog kerülni valahonnan.

Hát az egyes bírónál mire jó az, hogy áthelyezések vagy máshova kinevezéseknél ott kell hagyni a folyamatban levő pereket, azok várhatnak 4—5 hónapig is, csak azért, hogy újra kezdje a tárgyalást egy új bíró.

— De a végrehajtó egyre erősítette, hogy akár hogyis, de legalább a becsüsnek be kell mennie, hogy a butorokat megszemlélje.

Nohát csak jöjjön be velem az ur, szólt közbe Kovács Gáspár, de ne szóljon odabent, hogy mi járatban van.

A becsüs bement vele, az öreg egyenesen oda vezette a diványhoz, ahol a fiatalok ültek s talán éppen a jövő boldogságukról álmodoztak. Csinos növésű, erős fiatal ember volt a vőlegény s katonásan felugrott, mikor jövő vőlegénye az idegennel hozzájuk közeledett.

— Egy jó ismerősöm, Szántó Ferenc asztalosmester ur — mutatta be a becsüst az öreg — eljött, hogy megnézzé a butorokat, mert nála akarjuk csináltatni a Zsófiكا butorait is.

A leány hirtelen elpirult, mint ahogy elpirulnak a menyasszonyok, ha a jövő házasságukról beszélnek. A becsüs figyelmesen megnézte mindent, aztán mielőtt távozott odafordult a leányhoz:

— Legyen nyugodt kisasszony, olyan szép butort fog kapni, hogy megirigylik érte, aki csak meglátja.

Odakint azután bediktálta sorba mind a végrehajtónak, amit látott s minden darab után utána mondta a becsértéket. Kissé hangosabban beszélt, mint kellett volna, mert a leány mindent meghallott s röstelte, ahogy olyan olcsó butorokat fog kapni. Aztán hogy végeztek, elkészöntek.

A lépcsőn mosolyogva fordult a becsüs a végrehajtóhoz:

— Szegény jámbor öregek. Csak látta volna végrehajtó ur, milyen izgatott volt a vőlegény mikor meglátott. Megismert, hisz csak tegnap voltunk nála is . . .

Hát olyan nagyon nehéz ezen a bajon is segíteni?!

Ezen is csak az segíthet, ha a járásbíró-ságnál levő jegyzői állásokat nagy részben bírói állássá szervezik át. Hisz a mostani munkabeosztás mellett is a járásbíró-ságnál nincs igazi jegyzői munka. Mert az meg teljesen munkaerő-pazarlásnak tekinthető, hogy a járásbíró-sági büntető tárgyaláson diktandót íratnak a sokszor bírói vizsgával is rendelkező jegyzővel.

Ennek a ferde helyzetnek más irányban is igen káros következménye van éppen a jegyzőkre nézve.

Nagyobb forgalmu járásbíró-ságoknál oly gyorsan kell a bírónak a büntető ügyeket letárgyalni, hogy a heti 4—5 tárgyalási napja mellett letárgyalhassa a bünpereket, hogy a jegyzőkönyvet rövid feljegyzések alapján otthon a lakásán, hivatalos órán kívül kell a jegyzőnek elkészíteni. Ha még emellett ambíciója az is, hogy tanuljon gyakorlatilag is valamit, akkor ugyan csak karmolnia kell, hogy el ne merüljön az aktatómegben.

Mennyivel nyugodtabb, alaposabb tárgyalást vezethetne az egyes bíró, ha nem kellene sietnie, hogy az egy napra kitűzött 20—30 tárgyalást még világos nappal befejezhesse. Mennyivel szebben kidolgozhatná ítéleteit, mennyivel több ideje volna a kutfők, a judikatura tanulmányozására.

De a munka minőségénél beálló javulás még fokozottabb mértékben volna érezhető a törvényszékeknél, ahol a perek jó részében mint végső forum ítélnék s ahol arra is kell törekedni, hogy az egységes, következetes jogi felfogás fejlődjék ki, hogy a bizalom a bíróság bölcsességében megszilárduljon.

De ezt csak a bírói állások szaporításával érhetjük el, ha ilyképp a kiváló bíróból felülvizsgálati tanácsokat alkothatunk s ennek tagjait a más irányú és sokszor időt emésztő beosztás, mindenféle tanácsba rángatástól megkíméljük.

Mert nem elég a felebbevitel korlátozása, hanem javítani is kell az alsóbb fórumok munkáját, másképp nagyon sok keserű gyümölcs lesz a felebbevitel nagyfokú megszorításának.

Ha a most kifejtettek fontosságát megszívleljük, azt látjuk, hogy nem annyira a jegyzők előmeneteli viszonyainak javítása, mint inkább magának a jogszolgáltatásnak érdeke sürgeti a jegyzői állások jó részének bírói állássá átszervezését.

Oly fontos érdek ez, hogy az a 600—700.000 korona, amit az ily rendezés igényelne, ahoképest csekélységnek kell hogy tekintessék. Nem is fejtegetjük azt, hogy a munkakedvet megnyíró növelné a fiatal jegyzői gárdában, ha a bírói vizsga megszerzése után legalább 4—5 év múlva bírói funkciót kaphatna, önállósághoz jutna s hogy mily káros hatása a munkakedvre, ambícióra a mai állapot, midőn 6—7 sőt 8 éves bírói diploma mellett az önállóság teljes hiányában mások, nála sokszor fiatalabb protekciós bírák mellett kell *más helyett, más nevében* robotolnunk, éreznünk sokszor a szeszély csapásait. Ily munkakör mellett hogyan fejlődhesék bennünk önállóság függetlenség, mikor még emellett a titkos informálás is divik a titkos minősítés mellett és arra a gondolatra fanyarodik nem egy közülünk, hogy jobb az alkalmazkodás, legalább is hasznosabb, mint az önértetes munkára támaszkodás.

Ideje tehát, hogy mielőbb országos értekezletet tartsunk s onnan sürgős orvoslást kérjünk nyomorúságos helyzetünknek.

Szívünkben érezve a kolozsvári közgyűlés elnöki megnyitójának igazságát: *hogy a bírónak a társadalomban, annak vezetésében részt kell vennie* — tudva azt is, hogy csak avult frázis maradhat az, hogy a bíró ne politizáljon, hogy politikai pártgyűlésen részt nem vehet, átérte hivatásunk magasztos voltát, hangos szóval kérünk azon érdekeknek tiszteletet és megbecsülést, amiket mi képviselünk.

Ez válaszuk átiratokra, egyuttal kérünk benneteket, hogy még tavaszra **(legjobb volna március 15)** hívjátok össze a jegyzői országos értekezletet megfelelő helyre, illetőleg az összehívás iránt lépjétek érintkezésbe a törvényszékek jegyzői karával.

Szerkesztőségi telefon: 24.

A „részletfizetés“ uzsorája.

Részletfizetés! Ez a csatakiáltás, mintha kisé alább hagyott volna. Az új végrehajtási törvény kissé megszorította a mindent részletre eladók eladási kedvét s a sommás perek légiója, mely ezekből az ügyletekből származott, mintha valamelyest megcsappant volna az egész ország bírói karának legnagyobb öröme.

Am az aranjúei szép napok eljövételét mutató korszak hamar elmúlt. A részletkereskedők egy része ugyan becsukta a boltot, de csak azért, hogy helyet adjon az új és újabb vállalkozóknak, akik még mindig, sőt még inkább merészelik portékáikat a szegényebb néposztálynak, csekély részletekre, de annál busásabb árak mellett eladni. S folyik a részletfizetés vigan tovább.

Mindent, mindent kaphatunk részletre az ágyterítőtől egészen a Brownig pisztolyig, a fogpiszkálótól egészen a Uchatius ágyúig. A fortélyos részletügynökök, különféle áruhákba öltözve, mindig megtalálják a módját a közönség becsapásának s mindenkor lesznek naiv hiszékenyek, akik felülnek mindama maszlagoknak, melyeket a rutinizott álkereskedő, legtöbbszörre áhírlapírók beadnak nekik.

S nem lehet ellenük védekezni. Mert majd hazafias könyvek, hazafias célokat sejtető sorsjegyek, majd tényleg tisztességes jótékony egyesületek segítségével mondják a célnak s csak mikor a kámpány már lezajlott, veszi észre a becsapottak tábora, hogy bizony ismét csak hiszékenysége áldozatául esett s a, célt melyet vásárlásával előmozdított, nem szolgálta az eszköz, amellyel azt véghez vitte.

A részletre jelszó most is éppen úgy dühöng, mint annak előtte, csak valamivel óvatosabbak az eladók. A vevők, azok még ma is épp olyan könnyen hívők, mint a régi időkben, amikor még az új végrehajtási törvényt nem alkották meg azok, akik ezzel ennek a lehetetlen kereskedelemnek egyszer s mindenkorra véget akartak vetni.

Oh, de minő nagyott csalódott az, kinek célja volt a szegény hiszékeny népek segítségül sietni a nálánál rosszabb, kitanultabb ügynökökkel szemben. Most már láthatjuk, hogy az a pillanatnyi ijedelem, melyet az új törvény ezekben a kereskedőkben keltett, hamarosan véget ért s ime, most már rá sem hederítve, éppen úgy folytatják kisdud játékaikat, mint a múltban, semmi sem gátolja őket abban, hogy könnyelmű hitelezéseikkel bajba ne rántsák azt a fogyasztó közönséget, amelynek sem azokra az irodalmi termékekre, melyeket részletekre árusítanak, sem azokra a fényképező gépekre, löfegyverekre s egyéb felesleges holmira szükségük nincsen, amellyel a részletkereskedők ez ország lakosságát oly tulontul elárasztják.

Az új törvény tehát mit sem változtatott a régi helyzeten. Nem változtatott pedig azért, mert a gyakorlat nem fogadatosítja a törvényt abban az intencióban, amelyben az alapítójuk megalakította. Nem védi a kisembereket, azaz nem jobban, mint annak előtte, éppen hogy a fizetéssel bírók illetményének letilthatatlan részét emelte kétszeresére. De azt, amit gondoltak, hogy a kétszobás és az alatt állók butorzatát ne lehessen bántani, vagyis hogy a családok existenciáját ne lehessen a végrehajtások s azok fogadatosításával feldolui, ezt az új törvény éppen alkalmazásának módjában nem tudta behozni s így a kisember érdeke e téren védelemben tovább sem részesül.

Részletre! Hangzik fel újból a már eltemetett hitt jelszó s a részletre vevők keserves könnyei áztatják továbbra is a hazai talajt, az új törvény alkotóinak legnagyobb keservére.

A szekszárdi Kaszinó közgyűlése.

Ritka, sőt el lehet mondani, hogy eddig még sohasem tapasztalt, nagy arányú érdeklődés mellett folyt le f. évi január 30-án a szekszárdi kaszinó évi rendes közgyűlése. A kaszinó összes helyisége zsufolásig megtelt az érdeklődőkkel. Suttogás itt is, ott is, félhangos, sőt hangos kapacitáció egyik vagy másik jelölt érdekében, mert mondani sem kell, a közgyűlés a választás jegyében folyt le s a nagyobb érdeklődést a vezető igazgatói állás betöltése okozta. Dr. Kramolin Gyula járásorvos és dr. Szentkirályi Mihály polgármester állottak egymással szemben, mint vezető igazgató-jelöltek s amint már mult heti számunkban előre jeleztük, dr. Kramolin Gyula lett a győztes.

Nem az itt azonban a fontos, hogy ki nyert, ki maradt kisebbségben. Bármennyire értékeljük is az új igazgató egyéni jeles tulajdonságait, bizonyos lehangoltsággal kell konstatalnunk, hogy szekszárdi Kaszinónak mégis határozott — *vesztesége* van.

Simontsits Elemér volt igazgatónak megmásíthatlan elhatározása folytán való távozása ugyanis kétségtelenül nagy csapás a szekszárdi Kaszinóra nézve. Nem lekiicsinylése ez az új erőnek, csak méltatása, elismerése a távozó érdemeinek. A szekszárdi Kaszinó új otthonának megszerzése, a mellette elvonuló korzó, a Simontsits-könyvtár létesítése s az a gyűjtések történetében páratlanul álló eset, hogy egy-két év alatt a semmiből 30 ezer koronát hozott össze a Bezerédj-szobor alapra, holott a Garay-szoborra csak 40 év alatt gyűjtöttünk ennél valamivel, alig nagyobb összeget, mutatja az ő erős kezét alkotó, teremtő energiáját.

Félünk, hogy távozása végzetes lesz a kaszinóra, kivált most, amikor az adómentes évek leteltével nemsokára megszorodnak a kaszinó terhei.

Az ő félreállításával kaszinónkat fenyegető katasztrófát az elharapódzott igények, követelések lefokozása, a tagok összetartása, az egymást megértés és a megbecsülés s a bizalmas, meleg, barátságos, élénk kaszinói élet megteremtése mérsékelheti, hátrithatja el csak.

Az élénk, érdekes gyűlés lefolyása a következő volt:

A közgyűlést *Simontsits* Elemér igazgató 11 órakor nyitotta meg. A határozatképesség konstatalása után indítványára korelnöknek dr. Beöthy Károlyt, korjegyzőnek pedig dr. Perczel Bélát választották meg.

Ezután *Simontsits* Elemér igazgató terjesztette elő kimerítő évi jelentését. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhunytakról; Borzák Endréről, Gyuk Ferencről, Haidekker Károlyról, dr. Hangel Ignácra, Totth Ödönre. S mély sajnálattal említette fel Ujfaluassy Imre kilépését. Totth Ödön elhunytának különösen meleg, őszinte sorokat szentel a jelentés, amikor a következőket mondja:

„Azt hiszem mindnyájunk lelkében visszhangra találnak az ő tisztas emlékének szentelt igénytelen szavaim, mikor róla megemlékezvén, azt állítom, hogy az ő közszeretben és közbecsülésben állott egyénisége, lelkének finomságaival s mindvégig friss idealizmusával, fel fogásának nobilitásával és emelkedett szempontjaival, az ő magas műveltségével, puritán jellemével és ép oly öntudatos, mint amely erős és lelkes emberbaráti érzéseivel, valamint a kaszinó iránt csaknem annak fennállása óta tanusított odaadó érdeklődésével és kitartó ragaszkodásával ennek az egyesületnek nemcsak díszje, de egyik oszlopa is volt. Totth Ödön hosszú ideig volt ennek az egyesületnek elnöke s mindvégig választmányi tagja. Mint a kaszinó bizalmának letéteményese, ő írta meg s az akkor tartott diszközgyűlésen ő olvasta fel a kaszinó ötven éves történetét. Közel ötven évre visszamenőleg nem volt a kaszinóban olyan mozgalom, melyben az ő önzetlen buzgalma és értékes társadalmi tevékenysége szerepet ne játszott volna. Lehet mondani par excellence társadalmi lény volt. S mindvégig a miénk volt. Az ő elvesztése felett érzett fájdalomunknak, őszinte sajnálatunknak és emléke iránti nagybecsülésünknek akartam kifejezést adni akkor, amikor a közélet terén kiérdemelt babérjai mellé, ravatalára koszorút tettem a kaszinó nevében. Űde, de mert igazi volt, hervatag is volt koszorunk virága; mintha azt a barátságot akarta volna symbolizálni, melyet megannyi méltatlan család dacára társas összejöveteleinken magasztalni soha meg nem szűnt. De amint nem hervadnak el soha azok az érdemek, melyeket ő a szekszárdi kaszinó f. nartatása, e kaszinó tekintélyének öregbítése és színvonalának emelése körül szerzett, éppen úgy maradandónak kell lenni annak az elismerésnek is, mely őt a mi részünkről megilleti. Azért indítványozom, mondja ki a közgyűlés, hogy amikor Totth Ödön elhunyt felett őszinte sajnálkozásának ad kifejezést, egyszersmind osztatlan elismeréssel örökíti meg az egyesület évkönyveiben az ő tisztas emlékezetét.“

A jelentés ezután beszámol a kaszinó megnyugtató anyagi helyzetéről s többek között ezeket mondja:

Általában csak annyit akarok megemlíteni, hogy amortizációs kölcsöneinkre, valamint régi folyó számla tartozásunkra a részletfizetések pontosan eszközöltetvén, a kaszinónak eredetileg

227-102 koronában fennállott tartozása ma már csak 209-728 kor. 83 fillért tesz ki, a házvétel időpontjától letelt néhány év alatt tehát 17-373 kor. 17 fillér tartozás lett letörlesztve, vagyis a kaszinó anyagi helyzete e rövid egynehány év alatt ennyivel javult. Igen körültekintő gazdálkodásra van azonban szükség igen tisztelt közgyűlés, mert készülnünk kell az ingatlanok után fizetendő adók emelkedésére, aminek bekövetkeztével kiadásaink természetesen szaporodni fognak.

A könyvtár 64 kötetből álló 41 művel gyarapodott s jelenleg 2589 műből áll 3553 kötetben. A jelentés ezután áttér a vállalkozókkal való kísérletezésre s a távozó igazgató a kaszinói élet elevenségét egy megfelelő vállalkozó kedvező beállításától reméli.

Megemlékezik végre Bezerédj Pál jubileumáról s a következő meleg szavakkal adóz a halhatatlan érdemeknek s jelenti be a tisztikar lemondását.

„Igen tisztelt közgyűlés! A folyó év tavaszán telik be 30-ik esztendeje annak, hogy a mi kaszinónk hazafias érdemekben gazdag, országsszerte köztiszteletben és becsülésben álló igazgatója, Bezerédj Pál főrendiházi tag ur Ömeltósága, a magyar selyemtenyészés felvirágoztatása körül kifejtett emberfeletti tevékenységét megkezdte. Távol áll tőlem, hogy e körben, melynek minden egyes tagja közvetlen közelből figyelheti és ismeri Bezerédj Pál önzetlen hazaszeretetének teremtő erejét, az ő világra szóló sikereit és érdemeit ismertetni akarja. Csupán arra akarok alkalmat adni, hogy a kaszinó közszelleme szép hagyományaihoz képest elismeréssel adózva az érdemesnek, önmagához méltóan megnyilatkozhassék. És azért indítványozom, hogy Bezerédj Pál Ömeltóságát, a magyar történelem nagyjai közé sorolódó áldásos tevékenységének 30-ik évfordulója alkalmából, a szekszárdi kaszinó hazafias elismerésének és nagyra becsülésének nyilváníttása mellett közgyűlési jegyzőkönyvi kivonatban üdvözzölje.

Midőn még úgy a magam, mint a kaszinó tisztikara és választmánya nevében hálás köszönetemet nyilvánítom azon megtisztelő bizalomért, amellyel bennünket a mult évben is kitüntetni méltóztattak, kérem fogadja a kaszinó közgyűlése őszinte nagybecsülésem nyilváníttását.“

Ezután elfogadták a Rácz József pénztárnok által előterjesztett számadást és költségvetést s neki a felmentvényt megadták.

Ekkor két szavazatszedő bizottságot választottak. Az I-ső bizottság elnöke: Hoffmann Sándor, tagjai: Sass László és Kenézy László, a II-ik bizottság elnöke: Áldor Ödön, tagjai: Tekus Vilmos és Matzon Kálmán lettek.

A szavazás ritka nagy érdeklődés mellett délután 4 óráig folyt, amikor azt lezárták. Beöthy Károly elnök az eredményt este 6 órakor a következőképp hirdette ki:

Ügyvezető-igazgató lett: dr. Kramolin Gyula (110). Helyettes igazgató: Bodnár István (116). Vidéki tagok sorából: Igazgató: Bezerédj Pál (171) Háznagy: Bajó János (110). Ügyész: dr. Török Ottó (170). Pénztárnok: Rácz József (168). Könyvtárnok: Holub János (170). Jegyző: dr. Perczel Béla (109). Választmányi tagok: Ágoston István (160), Bajó Pál (114), Beke Ferenc (165), dr. Beöthy Károly (117), dr. Éry Márton (166), dr. Fent Ferenc (167), Fink Kálmán (116), Forster Zoltán (164), Hazslinszky Géza (156), dr. Herczeg Gyula (168), Hoffmann Sándor (163), Kurz Vilmos (114), Leopold Sándor (106), dr. Leopold Kornél (140), Mathis Kálmán (162), Molnár József (165), Örfy Lajos (169), Simontsits Elemér (164) új, dr. Szentkirályi Mihály (94), Salamon Iván (115), dr. Steiner Lajos (168), dr. Tanárky Árpád (114) új, Tihanyi Domokos (165), Tóth Károly (164), Török Béla (160), Wigand János (122).

Vidéki választmányi tagok: Vilczek Sándor (166), Sass László (165), Sztankovászky János (165), Jeszenszky Andor (166).

Az eredmény kihirdetését, mely a hivatalos lista győzelmét jelentette, harsány eljenzéssel, sőt tapsal vették tudomásul.

Végül Beöthy Károly dr. elnök az elismerés meleg hangján emlékezett meg az eltávozott igazgatóról s indítványozta, hogy emléke jegyzőkönyvileg is megörökíttessék. S hogy a szeretet, őszinte ragaszkodás mennél közvetlenebb módon nyerjen kifejezést, indítványára bizottságot küldtek ki a volt igazgatóhoz, hogy a kaszinó halálját, elismerését előszóval is tudtára adják.

A bizottság tagjai voltak: dr. Leopold Kornél, Wigand János, id. Eibach Ödön, Áldor Ödön és Hoffmann Sándor.

A kiküldöttek nevében dr. Leopold Kornél beszélt. Szavaira a meglepett volt igazgató gyönyörű beszédben válaszolt. Biztosította többek között a megjelenteket, hogy nem harag, neheztelés készteti a visszavonulásra, de rengeteg elfoglaltsága. Mint hű közkatoná az azonban továbbra is támogatója lesz az egyesületnek, amellyel való sággal összeforrt s amelynek fennmaradását *közszükségnek* itéli. Látja ugyanis az emberek csoportosulását felekezeti, vagyoni s más érdekcsoportok szerint s a kaszinót olyan helynek tekinti, ahol e válaszfalaknak le kell omolniuk, ezért ha a szekszárdi kaszinó nem volna, meg kellene újból teremteni. Figyelmeztet tehát mindenkit, hogy a kaszinónak egymásközt különbséget nem tevő régi közszellemét, hagyományait védje és ápolja.

A gyűlés berekesztése előtt dr. Kramolin Gyula új ügyvezető-igazgató is talpraesett, szép beszédben köszönte tisztársai nevében is a kitüntető bizalmat, összetartásra, egyetértésre buzdítva a tagokat.

HIREK.

— **Udvari táncestély.** A budai kir. palotában szerdán este lefolyt második udvari táncestélyen vármegyénkbeli résztvevők: Apponyi Sándor gróf, aranygyapjas, vbtt. főkamrás mester és neje, Apponyi Géza gróf vbtt. főispán és neje, Apponyi Rezső gróf, Perczel Dezső vbtt. és neje, Széchenyi Sándor gróf vbtt., a főrendiház alelnöke és neje, Széchenyi Domokos gróf és dr. Sztankovánszky Imre.

— **Állásfoglalás.** Dr. Szilágyi Ernő, a szekszárdi kir. törvénytörvény Győrbeli, saját kérelmére idehelyezett bírja, elfoglalta állását.

— **Képviselőink köréből.** Madi Kovács János, a paksi választókerület országgyűlési képviselője, múlt vasárnap részt vett Batthyányi Pál Iglnon tartott programbeszédjén.

— **Baja új főispánja.** Baja új főispánjává a lemondott Ambrozovics Lajos helyett, hir szerint Hegedüs Aladár dr. polgármestert nevezik ki. Ez esetben Rajk Aladár képviselőt választják meg polgármesterré, míg Ambrozovics Lajost képviselőjelöltnek léptetik fel.

— **Választási mozgalmak.** Kölesden a függetlenségi 48-as párt Tantó János pártelnök vezetésével jan. 29-én kerületi bizalmi értekezletet tartott, melyen résztvettek a nagydorogi, sárszentlőrinci, uzdborjádi, kistormási, kajdaci, kölesdi bizalmi férfiak s határozatilag azt mondták ki, hogy a pártegység mindenekfelett megőrzendő s a párt sem Kossuth, sem Justh mellett állást nem foglal, hanem szilárdan megmarad a Kossuth Lajos-féle függetlenségi és 48-as elvek alapján s úgy a Kossuthhoz, mint Justh Gyulához külön-külön menesztett sürgönyben hangsúlyozták, hogy a két párt csoport egyesüljön. Felmerült már a jelölés kérdése is, egyes neveket is emlegettek, a párt azonban mint korai dolog felett — a jelölést illetőlag napi rendre tért.

— **Vasuti áthelyezések.** A máv. üzletvezetés Kárász Oszkár állomásfelügyelőt Ujdombóváról Dombóvárra, Göögös Zsigmond ujdombóvári és Mráv János sarbogárdi raktárnokokat kölcsönösen áthelyezte.

— **Áthelyezett fogházfelügyelő.** A m. kir. igazságügyminiszter Vattay Miklós szekszárdi kir. fogházfelügyelőt, saját kérelmére a szabadkai kir. törvényszéki fogházhoz helyezte át.

— **Ezüstlakodalom.** Pataki Izidor tolnai izr. elemi népiskolai tanító és neje szül. Steiner Babetta, a múlt héten ülték meg házasságuk 25-ik évfordulóját. Habár a szép családi ünnepet a jubilálók a legszűkebb családi körben ülték meg, a jóbarátok és tisztelők sokasága kereste fel őket, hogy a nevezetes évfordulón a köztiszteletnek örvendő házaspárnak szerencskívánatait kifejezze.

— **Világi főjegyző és egyházi aljegyző választása.** A tolnai ref. egyházmegyében megürrült világi fő és egyházi aljegyzői állásra beadott szavazatokat most hétfőn bontotta fel Dunaszentgyörgyön Káta Endre esperes elnöklete alatt a Dömök Péter kiérdemült esperes, Tantó János kajdaci lelkész és Bajó János vil. aljegyzőből álló bizottság. Összesen 24 egyház szavazott. Világi főjegyzővé Bodnár Istvánt, egyházmegyei aljegyzőt, lapunk felelős szerkesztőjét választották meg, az összes egyházaknak egyhangulag reá adott szavazatával, egyházi aljegyző pedig Szakács Imre mórági lelkész lett 17 szavazattal. Rajta kívül Molnár Sándor paksi lelkész 5, Biczó Zsigmond

bonyhádi és Göde Sándor pécsváradai lelkész egy-egy szavazatot kaptak. Az így megürrült világi aljegyzői állásra az esperes szavazást rendelt. A szavazatokat május 20-ig kell beadni. Dunaszentgyörgyön ez alkalommal az esperesi számításokat is megvizsgálta az ott működött bizottság.

— **Birtokvétel.** Mikecz Endre városi számvevő megvette Majsai György öcsényi határban fekvő birtokát 10 000 korona vélelárért.

— **Lakoma a kaszinóban.** Vasárnap este 8 órakor társasvacsora lesz a kaszinóban az új igazgató tiszteletére.

— **Nem lesz női kézimunka tanfolyam.** Nagy örömmel tárgyaltuk vezércikkben, más közleményekben azt a tervet, hogy Szekszárdon a jövő tanév elejétől a polgári leányiskola kiegészítésül női kézimunka tanfolyamot terveznek. A szép tervnek azonban legalább egy évre vége. Tegnapelőtt érkezett le a közoktatásügyi miniszter leirata, amelyben az iskolaszék felterjesztésére válaszol. Nincsen fedezet, így szó sem lehet az új tanfolyamról.

— **Dr. Fent Ferenc apát betegsége.** Dr. Fent Ferenc szekszárdi apátplebános állapota, mint örömmel értesülünk, jobbra fordult. Az évszakkal járó zord idő hátráltatja ugyan a gyors javulást s azért a beteg apát kezelő orvosai, dr. Herczegh Gyula és dr. Sztanó Sándor kórházi osztályfőorvosok tanácsára, mint ezt állapota engedi, a délvidékre utazik.

— **Az Országos Gazdapárt vármegyénkben.** Amint velünk közlik, január hó 30-án tartotta meg Tolnanémedi községben az Országos Gazdapárt szervezködő gyűlését. Megjelentek a központból: Herczegh Sándor az országos gazdapárt elnöke és Ágh Endre a „Magyar Lobogó” hetilap szerkesztője. Több kocsi fogadta a helybeli állomáson a kiküldötteket s tekintélyes számú nép vonult ki a fogadtatásra, mert jelezve volt Szabó István nagyatádi képviselőnek megjelenése is, de ő egyéb elfoglaltsága miatt elmaradt. Az elég népes gyűlést a község háza előtti téren tartották meg s erre a lakosság és vidék figyelmét falragasos hirdetések útján hívták fel. Maga a népgyűlés szépen és méltóságteljesen folyt le. Kezdődött a himnusz elénekléssel, utána beszélt Herczegh Sándor, a gazdapárt országos elnöke, a ki mérséklettel, rendkívül szép magyarossággal, népies modorban adta elő, hogy mit akar az országos gazdapárt. Utána Ágh Endre szerkesztő olvasta fel a tömör programpontokat, magyaros felvilágosítással kísérvé. A nép viharos éljenzéssel köszönte meg a vidéki kiküldöttek fáradozását, megalakította a helyi gazdacsoportot és kört és annak elnökévé Haypál István földműves gazdát választotta meg, a ki kerekded, talpraesett beszédben köszönte meg a bizalmat és országos elnökség megjelenését. A szózat eléneklése és a kör helyiségben lakoma zárta be a népgyűlést.

— **Alapszabály-jóváhagyás.** A belügyminiszter a dunaföldvári nőegylet alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

— **A sajtóért.** A Kath. Sajtóegyesület céljaira Romeisz Ferenc tb. kanonok bátaszéki plebános 10, Nagy István és Fehérváry Ferenc s. lelkészek 2—2 koronát adományoztak.

— **Eljegyzések.** Dr. Grünwald Armin ügyvéd Jászberényből, eljegyezte Fleischer Frida urleányt, Fleischer Ödön szekszárdi fakereskedő és neje leányát.

— **Fischhof Izsó,** a bonyhádi segélyegylet tisztviselője, eljegyezte Deutsch Ellát, Deutsch Adolf kereskedő leányát Tolnárol.

— **Álarcos-bál.** A paksi kereskedelmi csarnok vigalmi-bizottsága e hó 7-én a „Kereskedelmi-Csarnok” összes helyiségeiben álarcos-bált rendezett. A zenét Szőke Kovács Pista dunaföldvári zenekara szolgáltatta.

— **A szerencse gyermeke.** A paksi származású T. J. Lincoln, kiről már megemlékeztünk, az angol alsóház magyar tagja, a napokban Budapestre érkezett. Budapestben csak egy napig tartózkodott és onnét Szabadkára ment rokonai látogatására. Lincoln néhány szabadkai ismerősével ellátogatott a Nemzeti kávéházba és ott részt vett a tombolán. Hogy szerencséjének kell lenni, azt már karrierje is mutatja. Szerencséje volt a tombolán is. A játékosok közül öten mondták be a tombolát, köztük ő is. Ezután sorsjátékkal döntötték el, kié legyen az aranyóra és aranylánc. Az öt ember közül Lincolnnak kedvezett a szerencse, ő nyerte meg az órát és a láncot.

— **A Dunántúli Közművelődési Egyesület közgyűlése Szekszárdon.** A D. K. E. elnöke a következő levelet intézte Simontsits Elemér alispánhoz:

Nagyságos alispán ur!

892/1910. számú, január hó 18-án kelt szíves átiratából örömmel értesülünk arról, hogy a Tolnavármegyei Közművelődési Egyesület megalakítását folyó év tavaszára tervezi Nagyságod. Amaz előterjesztését, hogy az új kulturfiók megalakítása kapcsolatba hozassék egyesületünknek Szekszárdon tartandó évi közgyűléssel, tárgyalta igazgatóságunk január hó 21-én tartott ülésében s úgy eme tervet, mint a szíves meghívást meleg köszönettel vettük. Óhajtatunk és kívánságunk, hogy a kegyesen felajánlott vendégszeretetet igénybe is vehessük és amennyiben évi közgyűlésünkkel vidékre mehettünk, úgy készséggel és igaz lelkesedéssel fogjuk közgyűlésünket Szekszárdra összehívni, de az első vidéki közgyűlést minden körülmények közt Szekszárd vendégszerető falai közt fogjuk megtartani. Kérjük azonban nagyságodat, hogy a közgyűlés időpontja tekintetében a döntést későbbre hagyni méltóztassék; a közgyűlés programja tekintetében főitkárunk idejében fog előterjesztést tenni.

Fogadja Nagyságod szíves eddigi fáradozásáért őszinte köszönetünket és tiszteletünk kifejezését.

Budapest, 1910 január 26.

Dr. Fodor Oszkár

főitkár sk.

Pallavicini Ede ögróf

elnök sk.

A fenti levéllel egyidejűleg lapunk szerkesztője is kapott levelet dr. Fodor Oszkár főitkártól, amelyben arról értesíti, hogy az időre nézve azért nem tudtak még dönteni, mert ebbe esetleg a politika is belejátszhatik, de csak annyiban természetesen, hogy a közelgő választások ideje nem volna alkalmas a közgyűlés megtartására. Tehát csakis az időpont jön meg kérdésbe, de a közgyűlésnek Szekszárdon való megtartása már egészen bizonyos. — Ez alkalommal — amint már jeleztük — Szekszárdon nagy hangversenyt is rendeznek, amelyen az ország legelső írói és művészei működnek közre. A hangverseny összes jövedelme az akkor megalakítandó Tolnamegyei fiókegyesületé lesz. Hisszük, reméljük, hogy ez a nagyszabású ünnepség vármegyeszerte nagy érdeklődést fog kelteni.

— **Bőjti vitaest a Kaszinóban.** Dr. Kramolin Gyula, kaszinói új igazgató a bőjt folyamán vitázó estélyeket tervez a kaszinóban, még pedig azzal az érdekes újítással, hogy abban nők is részt vegyenek. Hölgyeink közül már eddig is többen vállalkoztak a vitára, amelyet azonban ne úgy méltóztassék elképzelni, hogy az érdekesnek ígérkező estélyeken toalett kérdést fognak feszegetni. A résztvenni szándékozókra előre közölve lesznek bizonyos társadalmi és női kérdések, amelyeket otthon tanulmányoznak, azokhoz aztán hozzáfűzik saját reflexióikat. A mindenestre érdekes vállalkozásra már most felhívjuk a figyelmet.

— **Farsangi estély a kaszinóban.** A szekszárdi kaszinóban hushagyó kedden este farsangi estélyt rendeznek, amely igen sikerültnek ígérkezik, amennyiben nagyon sokan vesznek részt.

— **Jegymegváltás.** A rk. ovoda és gyermekmenhely január 22-én tartott multságára jegyeiket még megváltották: Jeszenszky Andor Csibrák 10 kor. Szondy István 5 kor., Hoffmann S. és Rác József 4—4 koronával.

— **Államsegély a tolnanémedi kisgazdáknak.** Tolnanémediről írják lapunknak: Még dr. Darányi volt m. kir. földművelésügyi miniszter értesítette a 11982/V/1908. számú leiratával baró Fiáth Pált, a sióberki társulat miniszteri biztosát arról, hogy a Tolnanémedi község részéről előterjesztett kérelem folytán hajlandó a Sió, Ozora és Simon-tornya közötti szakaszának kotrási költségek címén, a társulat által eszközölt kivetéséből a tolnanémedii érdekeltre nehezédő teher csökkentése céljából, egészen kivételesen államsegélyt engedélyezni, mert az érdekeltek kizárólag kisbirtokosokból állanak. És pedig hajlandó az 1905—1908. évekre eszközölt és felszaporodott kivetésekből fennálló 12 703 K 04 f nátralek felét, vagyis 6351 K 52 f tárcája terhére nyújtandó segélyként elvállalni, ha az érdekeltek hátralékosok a másik felelőrszt július 31-ig a sióberki társulatnál befizetik. Ugyancsak tárcája terhére hajlandó elvállalni az 1909. évi kivetések felét, vagyis 1587 K 88 f, ha az érdekeltek a másik felét 1909. évi december 31-ig a sióberki társulatnál kifizetik. A kisbirtokosok mindkét

feltételnek eleget tettek és így a földmívelésügyi miniszterium a tolnanéméi kisbirtokosok helyett a Sió kotrási költsége fejében összesen 7939 K 40 f államsegélyként a sióberki társulati pénztárba lefizetett. Ezen ügy végleges lebonyolítása után az érdekeltség nevében és megbízásából Ács István bíró és Oravszky László jegyző táviratban köszönte meg dr. Darányi Ignác miniszter, Rátkay László országgyűlési képviselő és báró Fiáth Pál miniszteri biztos kegyességét. Ezen államsegélynek kijárása és biztosítása volt egyik legnehezebb, de legszebb ténykedése Rátkay László képviselőnek. — A hálán kívül öntudatában lelje legszebb jutalmát.

— **Házasság.** Mayer János január hó 30 án tartotta esküvőjét Bátaszéken Hohmann Annával, Hohmann József takarékpénztári pénztáros leányával.

Sziver Lajos vármegyei tisztviselő, január hó 30-án tartotta esküvőjét a szekszárd-belvárosi rk. templomban Hódl Iduskával.

Englmann József bonyhádi kereskedő, január hó 25-én tartotta esküvőjét Gutmann Edithel Galántán.

— **Muzeumi felolvasás.** F. hó 6-án este fél 6 órakor Ács Lipót főgimn. tanár tart előadást „A művészet kezdete, lényege és célja” címen. F. hó 13-ikán pedig dr. Bartal Kornél „Az ember szervezetét” (I. rész) ismerteti.

— **Missiók.** A szekszárdi esperesi kerületben Romáisz Ferenc tb. kanonok kezdeményezésére tartani elhatározott missiók közül a szekszárdi mult esütörtökön fejeződött be, Tolmán P. Pold Ferenc, P. Phöni Vendel és P. Müller Lajos jelenleg tartanak missiót, míg Bátaszékre ugyancsak három jezsuita atya hamvazó szerdán érkezik missió tartása céljából. Bátaszék község hitbuzgó lakossága örömmel várja az egyházi szónoklatban jeles missionárusokat.

— **Köszönetnyilvánítás.** Bezerédj Pál miniszteri meghatalmazott Nagy Béla kir. segédtanfelügyelőnek a Pincehelyen megtartott selyemtenyészési előadáson való megjelenéséért legőszintebb köszönetét nyilvánította.

— **Előjárásági halvacso.** Dunaföldvár nagyközség előjárásági január 29 én tartotta meg a szokott évi halvacsoját, melyen a társadalom minden osztálya tekintélyes számban képviselve volt. A kitűnő halpaprikás, rácos- és sült hal, valamint a kifogástalan kiszolgálás, legjobb fajta borok mellett általános jó hangulatot keltett mindenkiben a sokaknál a hajnali harangszó jelezte a minden tekintetben fényesen sikerült társas vacsora végét, mely özv. Nagy Imréné „Stefánia”-vendéglőjében Kovács Pista jeles cigánybandája közreműködésével, a mult évinél is sikeresebb volt. A szízen felül levő férfisereg lelkesen ünnepelte Niefergall Nándor községi főjegyzőt, akinek a község haladásában oly sok elvülhetetlen érdeme van s a községi előjáróság többi tagjait, akik mindnyájan a helyes közigazgatást a legszebb színvonalon tartják. Felköszöntött mondottak: Gauzer Ignác bíró a vendégekre, Niefergall Nándor főjegyző a vendégekre s a község fejlődésére, Bakcsay László kir. járásbíró Niefergall főjegyzőre és az előjáróságra, Bodor György az előjáróságra és Krausz Gyula állatorvosra, Niefergall főjegyző dr. Lévai Dezső áll. teleporvosra, dr. Lévai Dezső az áll. gyermektelepre s az előjáróságra, Nierit Béla és Kelemen Jenő a község fejlődésére.

— **Gyermekek munkára nem alkalmazhatók.** Az Esterházy hercegi központi igazgatósága elrendelte, hogy a tanköteles gyermekek tanítási időben munkára ne alkalmaztassanak. Erről a közigazgatási bizottságot is értesítette.

— **Adakozás Perczel Mór szobrára.** A Perczel szoborra az elmult héten adakoztak a következők: Szinnyi Merse István Eperjes 10.—, Horváth János Péterréve 8.—, Kereskedelmi és iparkamara Pécs 25.—, Dr. Leopold Kornél Szekszárd 20.—, Bácsalmás község 50.—, Bajmók község 15.—, összesen 128 kor. Eddigi gyűjtés 5148 kor. 15 fill. Összesen 5276 korona 15 fillér.

— **A szekszárdi önkéntes tornász-túzóegylet** f. hó 13-án délután 3 és fél órakor a városházán, a pénztárhelyiségben tarja évi rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. Elnöki és főparancsnoki jelentés. 3. Számvevőknek az 1909. évi számadásra vonatkozó jelentése. 4. Egyéb indítványok.

— **Halálozások.** Lackner Sámuel belecskai ág. hitv. ev. tanító január 29 én meghalt.

Busz Henrikné sz. Hoffmann Mariska Felsőnánán, 29 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Hült tetemeit a felsőnánai ág. hitv. ev. temetőben helyezték a község és vidéke nagy részvéte mellett örök nyugalomra. A boldogultat férjén, Felsőnánán kántortanítóján kívül: Imre és Pali testvérei, valamint a kiterjedt rokonság gyászolja.

Dubniczai **Dubniczky** László, az arany érdemkereszt tulajdonosa, **Apponyi** Géza gróf vbtt. főispán uradalmainak számtartója, Hőgyészen január hó 25-én, életének 67-ik évében elhunyt. Temetése 27-én Hőgyészen ment végbe nagy és általános részvét mellett. Az elhunytban **Dubniczky** László bonyhádvarasdi plébános édes atyját gyászolja. Haláláról a hőgyészi takarékpénztár az alábbi gyászjelentést adta ki: „A Hőgyészi takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága fájdalommal tudatja dubniczai **Dubniczky** László ur, az intézet alapításától fogva tevékeny és ügybuzgó felügyelő bizottsági tagjának, 1910. évi január hó 25 ik napján történt gyászos elhunytát. Áldott legyen emléke!”

— **Bölcsőde bál.** A február 1-i budapesti bölcsőde-bál bálányai között vármegyénkbeli Apponyi Sándorné grófnő és Sztankovics Jánosné foglaltak helyett.

Vizsga. A dunaföldvári háziipari tanfolyam vizsgája február 24 én d. e. 10 órakor lesz.

— **Szakfelolvasás.** A szekszárdi könyvnyomdászok szokásos felolvasásukat f. hó 13-án folytatják. Hemm József olvas fel a „Sokszorosító ipar feltalálásáról” a polgári fuiskola V. osztályának tantermében. Vendégek szívesen láttatnak. A felolvasás kezdete pont 10 órakor.

— **A budapesti borvásár előkészítése.** A budapesti borvásár előkészítése ügyében a borvásár nagy bizottsága holnap d. e. fél 11 órakor a O. M. G. E. székházában ülést tart, amelyen a szekszárdi szőlőszeti és borászati felügyelőség részéről Hayt Ferenc felügyelő vesz részt.

— **Történelmi előadás.** A paksi közönségnek ritka műelvezetben van része, valahányszor Kun Kálmán áll. polgári iskolai tanár történelmi előadásait hallgatja. A mult hónapban vasárnap esténként „A Tarpeji-szikla mondájá”-t adta elő a fiatal történettudós és kiváló előadó képességével, érdekes mesészövevével, poétikus jellemrajzaival a hallgatók figyelmét mindvégig lekötötte. „A Tarpeji-szikla mondaja” a könyvkiadók érdeklődésére is számíthat, mert méltón sorakozik Kun Kálmánnak „Tükördarabok a történelemből” című tavaly megjelent művéhez; ajánlva mindazoknak, akiknek szíve szeretettel száll vissza a multba egy kis romantikáért. Felnevettek, gyermekek egyaránt gyönyörködnek benne! Az utóbbiak számára Kun Károly még egy hazafias munkát írt: Tolnavármegye képekkel és megyei térképpel ellátott földrajza. A megyei tanítók osztatlan elismeréssel adóznak a kiváló tankönyvirónak is. Mindkét könyv izléses, szép kiállítású a kiadót, Rosenbaum Ignác paksi könyvkereskedőt dicséri.

— **Táncanfolyam és Gentry-boston-kurzus.** Mint a »Táncmesterek Orsz. Egyesületének« kiküldöttje, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Szekszárdon, a »Szekszárd Szálló« kistermében folyó hó elsejétől 6 heti időtartamra elite-táncanfolyamot és boston-kurzust nyitok. — Mint a felsőbb táncművészet oktatására is képesített tanár, biztosíthatom az igen tisztelt közönséget, hogy a nálam végzett hölgyek és urak az összes modern táncokat a lehető tökéletességig el fogják sajátítani. Tanítási idő: felnőttek részére este 8—10 óráig. Gentry-bostont magánháznál egyenként vagy kisebb csoportokban is tanítok. Tandíj az egész időnyre személyenként 16 kor. Beiratások a Molnár-féle papirkereskedésben és esténként a táncteremben. Kérem az igen tisztelt közönség szíves támogatását és vagyok kiváló tisztelettel Edelenyi Vilmos, a Táncmesterek Orsz. Egyesületének tagja.

— **Pályázat.** A tavei községi nyári menedékházvezetőnői állásra Tolnavármegye hivatalos lapjának f. évi 4. számában pályázat van hirdetve. A kérvények március 28-ig a község előjáróságához nyújtandók be. Működési idő 6 hónap. Fizetés 180 korona, lakás és dajkatarás 36 korona.

— **Felolvasás.** Wirth József diósberényi rk. kántortanító a felnőtteknek a téli estéken felolvasásokat tart

— **A „Néptanítók Lapja”** az ex-lex miatt nem jelenik meg. Tehát a tanítók érzik első sorban ez áldatlan állapot csapásait, nem lévén szellemi kincsük, nem olvashatnak. Mindig csak a tanügy szenved!

— **Szekszárdon** a menhelyi gyermekek részére kívánatos volna Bölcskéhez hasonlóan egy állami iskola; valószínűleg meg is lesz.

— **Óvodai pótdó.** Závod község a 3%-os óvodai pótdó kivetésére köteleztetett.

— **Segély.** A bonyhádi aut. orth. izr. el. iskolának a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter, az országos izraelita iskolaalap 1909. évi költségvetéséből 600 K segélyt engedélyezett.

— **Adományok a szekszárdi népkonyhára.** A népkonyhára adakoztak: Singer Viktor Szekszárd, 3 klgr. rizskása, 2 klgr. lencse és 2 klgr. konyhasó. Fischhof Károly Szekszárd 10 kiló rizskása, 2 kiló szilvalekvár, 1½ kiló aszalt-szilva. Mehrwerth Ferenc Szekszárd 15 kiló rizskása, 5 kiló só, ¼ klgr. magyarbors és ¼ klgr. szegfűbors. Gözsy Tibor Alsóhencse-p. 5 korona. A szekszárdi Kereskedő Ifjak Egylete 50 kor. Ezen kegyes adományt számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom. **Bezerédj** Pál s. k.

— **Felolvasó estély.** A szekszárdi rk. olvasó körben a nagybóti felolvasó-estélyek sorozatát e hó 13-án kezdik meg, amikor Szabó Géza hit-tanár, a kör ügyvezető elnöke tart felolvasást „Az ember származása és a majom elmélet” címmel. A felolvasó-estély kezdete délután 5 órakor. Belépő díj tagok részére nincs. Nemtagok csak 40 fillér belépő díj lefizetése mellett jelenhetnek meg. 15 éven alóli gyermekeknek tilos a megjelenés. A felolvasásokat szavaltatok és ének-számok fűszerezik, melyek esetről-esetre jelezve lesznek.

— **Elfogott orrvadász.** Bencze József felsőiregi postamester orrvadászaton érte Nagy Sándor felsőiregi lakost s azt a község házára előállította, ahonnét azonban Nagy elszökött. Nem sokáig örülhetett azonban a szabadságnak, mert a csendőrök elfogták s átadták a főszolgabírói hivatalnak.

— **Öngyilkosság.** Steinsdorfer Ignác dunaföldvári kőfaragó és sirkőraktáros, ismeretlen okból föbelötte magát és azonnal meghalt.

— **Verekedés.** Oláh György paksi ujjvárosi lakost midőn lakására este 10 órakor hazament, saját kapujában Kovács Sándor paksi ujjvárosi lakos egy doronggal úgy vágta fejbe, hogy orvosi látélet szerint hosszabb ideig nyomhatja az ágyat. A tettes, a bűnjel beszolgáltatása mellett a paksi kir. járásbírósnak feljelentetett.

Aki modern butorokat,

szoba-berendezéseket bel- és külföldi fákól készíttetni akar, annak nem kell ezentul Fekedre, vagy máshova fordulni, olcsón és jutányosan beszerezheti azt városunkban

Botos Imre

„ műasztalosnál ”

(lakik br. Augusz Imre-utca 622), aki bel- és külföldön szerzett szakismereteivel a legizlésebb butorokat tudja előállítani. — Tessék próbarendeléssel megkeresni, nem szerzi ezentul szükségletét másutt, mint Botos Imre műasztalosnál.

FOGORVOS

KOVACS J.

vásártér-utcai műtermében hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak (hidmunka) készíttetnek. Fogtömés, foghuzás és fogtisztogatás a legjobb mód szerint eszközöltetik. Szegényeknek rendel: délelőtt 8—9 ig és délután 1—2-ig.

Nyomatvány-

szükséglet alkalmával szíveskedjék cégünket nb. rendelésével megtisztelni. **Jutányos áraink és a nyomtatványok izléses kivitele** bármely fővárosi nagyobb szabásu hasonvállalat termékeivel versenyezhet. A kaszinóbazárban levő modern berendezésű, minden igényeket kielégítő

könyv- és papirkereskedésünket

tetemesen kibővítettük s nagy választékot tartunk az összes irodafelzárkózásokból, irodai papirokból, levélpapirdobozokból stb. — A vállalatunkkal kapcsolatos

nagyszabásu könyvkötészet

készítményei az egész országban általános tetszésnek örvendenek. Könyvtárak kötése, bőrhuzatok, aranymetszések, egyes művek modern kötése s bármely, a könyvkötészet körébe vágó munkák jutányos áron, igen izlésesen készülnek.

Molnár-féle nyomdai műintézet

és szab. iróalzatgyár r.t.

könyv- és papirkereskedés Szekszárd.

Jéggyár.

A telet ugyan nem eszi meg a farkas, de az ideai tél valószínűleg úgy fog elmulni, hogy a korcsolyázó sport híveinek ebbeli mulatsága elmarad. Ez a korcsolyázó egyesület tagjaira nézve mindenesetre bosszantó, de az általános érdek mellett csak kis baj.

Valószínű, hogy az ideai télen már aligha lesz jegünk s ez közegészségügyi szempontból igen lényeges baj lenne.

Jég nélkül a mézárosok, hentesek, vendéglősök, italmérők meg nem lehetnek. Áruiik frissen tartása nemcsak az ő magánérdekük, de egészségügyi szempontból igen fontos közérdek.

Igaz, hogy azok, akiknek üzletük folytatásához jégre szükségük van, azt — mondjuk a budapesti jéggyárból — meghozatják. A nagy kereslet folytán azonban a jéggyárak az árat a kereslethez fogják szabni s az olvadás és szállítás közbeni egyéb veszteségek leszámításával ez a jég meglehetősen drága lesz, amit a mézárosok, hentesek egész természetesen a fogyasztóközönséggel fognak megfizettetni.

De köztudomás szerint nemcsak a fenti célokra szükséges a jég, hanem a jégbeszerzés idejében gondoskodni kell arról is, hogy a lakosság betegség idején vagy — amitől Isten óvjon — járvány kitörésekor a gyógyítás egy határos és feltétlenül szükséges eszköztől, jégtől megfosztva ne legyen. Hatalmas közegészségügyi intézményünk, a Ferenc kórház is nagy igényekkel léphet fel e téren.

Szóval a jég kérdése olyan dolog, amiről most, hogy a tél magja, január hó elmúlt, gondoskodni, sőt beszélni kell s, minthogy arra, hogy természetes jeget kapjunk, most már alig van kilátás, a jég szükséglet műjéggel való fedezésének kérdését kell felvetni.

Meg lehetne talán a kérdést az érdekelteknek szövetkezése útján is oldani, erre azonban nálunk aligha lesz hajlandóság. Minthogy pedig a jég előteremtése közszükség, a jéggyár létesítése minden valószínűség szerint a városra fog hárulni, mely ezt, mint a villamos telep tulajdonosa, a legkevesebb költséggel állíthatja fel.

A jéggyár felállítása hozzávetőleg 34000 koronába kerülne, amiből 10000 kor. az építkezésre, 24000 kor. a berendezésre esik.

Ebbe a kiadásba azonban a város természetesen csak úgy mehetne bele, ha 200 napon át napi 43 mm. termelésre hosszabb időre, 10 évre biztosított vevője akad, mert a fenti költség 8600 mm. évi termelésre berendezett műjéggyár után van számítva.

Ily körülmények között a létesítés, üzemeltetés költségeit számítva, a jég mmázsája nagyban átvételénél kb. 2-50, kifizető részére 12-5 kltos táblákban 38 fillérbe kerülne.

Igaz, hogy ez az ár a természetes jég áránál magasabb. De el kell ismerni azt is, hogy Szekszárdon tiszta természetes jég csak a Sárvízről szerezhető be, a jég nagyrésze pedig eddig nem onnét, hanem egyéb vizekről hordatott. A feltétlenül tiszta műjégnek tehát közegészségügyi tekintetéből határozott előnyt kell adni.

PÉNZINTÉZETEK.

Rovatvezető: Schneider János.

A Szegzárdi Takarékpénztár közgyűlése.

A Szegzárdi Takarékpénztár, Tolnavármegyének ez a legrégebb, előkelő pénzintézete, f. hó 3-án tartotta közgyűlését.

A részvényesek Boda Vilmost kérték fel a közgyűlés vezetésére, jegyzőkönyvhiitelesítőként pedig dr. Tanárky Árpádot és László Lajost jelölték ki, míg a jegyzőkönyvet Török Béla intézeti ügyész vezette.

A tüzetes, az intézet múlt évi működését hűen megvilágító jelentést dr. Steiner Lajos olvasta fel. E jelentés szerint:

A lefolyt évről a pénzintézetek történetében legnevezetesebb eseményeül az 1909. évben szentesített új adótörvények tekintendők.

Ezek közül a házadótvény már f. évi január 1-én lépett életbe, a többiek életbelépése pedig 1911. évi január 1-én következik be.

Kétségtelen, hogy az új adótörvények az államháztartás tekintetében előnyököt biztosítanak. Ne téveszsen meg senkit egyes adónemeknél az adókövetés törvénybe iktatott százalékos leszállítása, mert ha azoknak a földbirtok és kisebb existenciák irányában adókönyvitést biztosítanak is, de aki az adókövetés módját ismeri és figyelembe veszi az eltörölt általános jövedelmi pótdó helyébe ültetett jövedelemadótvény rendelkezéseit, az előtt tisztán kell állania, hogy az új adótörvények a maguk összességében közteheremelőt jelentenek.

Igy közteheremelőt jelentenek intézetünkre is, mert az 1908. évi mérlegünk alapján elkészített összehasonlító adókövetés tanúsága szerint csupán egyenes államadóban 2084-13 koronával többet kellene fizetnünk.

Ha pedig tekintjük egyrészt, hogy ezen egyenes államadó szaporulat következtében az országos betegápolási pótdó is emelkedni fog, továbbá, ha tekintjük másrészt, hogy az I., II., és IV. oszt. kereseti adónak eltörlésével 800—kor. létminimumnak a jövedelemadó alóli mentesítése következtében a vármegye és r.t. város szükségletei, még abban az esetben is, ha ezen szükségletek mérve nem emelkednek is, az eddig viselt százaléknál a jövőben szintén jóval magasabb százalékban fognak intézetünkre nehezédeni, úgy nyilvánvaló, hogy az új adótörvények a régiéknél intézetünket jóval nagyobb közteher viselésére kényszerítik.

Az új adótörvényekkel foglalkozva reá kell mutatnunk annak egyik káros útjására is.

Eddig a III. osztály kereseti adó három évi érvénnyel vettették ki és időközben csak az újonnan keletkezett adóalanyok kerültek megadóztatás alá, ellenben az új adótörvények az általános kereseti adóra, melybe a régi III. osztály kereseti adó beleolvadt és a jövedelem adóra évenként általános kivetést rendel; ami azt jelenti, hogy az általános kivetéssel felmerülő nagyobb költségek minden három év helyett évenként fogják terhelni a kincstárt, az adósk pedig adóügyük tárgyalása révén három év helyett minden évben elvonatnak a munkától.

A kincstár több költsége, még ha az előre látható személyszaporulás szükségét is számba vesszük, a több adóval majd megtérül, de az a kár, mit a munkától elvont, százezrek ez által évente szenvednek, a nemzeti vagyontörök vesztesége marad.

Ezen kitérés után a rendes mederbe visszatérve jelentjük, hogy a helyi pénzpiac viszonyai a lefolyt évben kielégítőek voltak. A kölcsönök elhelyezésére elégséges kereslet kínálkozott és adóink vállalt kötelezettségeinknek kitógástalanul tették eleget. Meg kell itt jegyeznünk, hogy gyümölcsöző kihelyezéseink kamatlába csökkenőben van, de ennek ellensúlyozásaképp a betétkamatláb leszállításáról ez idő szerint még szó sem lehet.

Intézetünk további fejlesztése érdekében a múlt év közepén Faddon, az év végén pedig Pakson ügynökséget állítottunk fel és eddig való tapasztalataink alapján azok életrevalóságához sok reményt fűzünk.

A baja—bátaszéki dunai új hid megnyitása és Bátaszéken egy új takarékpénztár felállítása miatt üzleti érdekeinket veszélyeztetve látván, az ebből származó hátrányok némiméü ellensúlyozása céljából részt vettünk a Bátaszéki Kerületi Takarékpénztár alaptöke felemelésében, akképen, hogy az újonnan kibocsátott 1000 drb részvényből 500 drbot átvettünk és alapszabályszerüleg biztosítottuk, hogy a Bátaszéki Kerületi Takarékpénztár igazgatóságába intézetünk igazgatóságának egy tagja, mindaddig, míg az 500 drb részvénynek tulajdonosai leszünk, beválasztatni fog.

A jelentés ezután áttér az intézet múlt évi üzleteredményének ismertetésére s az összehasonlítás végeredményeképp megállapítja, hogy az előző évhez viszonyítva a lefolyt évben az összes betétállomány 609334 45 koronával, a gyümölcsöző kibelyezés pedig 505647 96 koronával emelkedett.

A lefolyt évben veszteség nem érte az intézetet, ellenkezőleg az értékpapír árkülönbözötben 4346-82 kor. nyereség jelentkezett, amely az alapszabályok 79. §-ának rendelkezéséhez képest egyenesen az értékpapír tartalékához csatoltatott, így a mérlegben kimutatott nyereségben benn nem foglaltatik.

A mérleg tiszta nyeresége **139689-79** koronát tesz ki.

A tiszta nyeresémet az alapszabályszerű levonások útján úgy osztják szét, hogy 2000 darab részvény után 35 koronát fizetnek. De az intézet jövőjéről való lelkiismeretes gondoskodás a tartalékalapok busás növelésében nyilván meg leginkább. Így a rendkívüli tartalékalaphoz 10000, az értékpapírtartalék alaphoz 2000, osztalékalaphoz 3752-05 koronát csatoltak s ezeken kívül új számlára 17825-38 koronát vittek át.

Az intézet, mint minden évben, úgy most is gyakorolta a jótékonyág nemes erényét, sok hazafias és nemes célt segített meg. Ez évben 198 koronát osztott szét a következő emberbaráti célokra:

A szekszárdi népkönyvházak 20 kor., a gyermekvédő ligának 30 kor., az aradi vesztőhely megvásárlására 20 kor., a kolozsvári siketnéma intézetnek 2 kor., a délmagyarországi közm. egy. alapító tagdíj 200 kor., a rutkai ref. templom építéséhez 10 kor., özv. Schéner Jánosné hajai nyugdíj pótlása 116 kor., Türr István bajai szobrára 10 kor., Gindlicsaládi tüzoltóegyletnek 20 kor., Szekszárdon emelendő ág. ev. templomépítésre 100 kor., faddi önk. tüzoltóegyletnek 10 kor., Perczel Mór szobrára 50 kor., Mikszáth Kálmán munkáinak jub. kiadására 120 kor., szekszárdi gyermekmenhelyek karácsonyfájára 20 kor., szekszárdi első magyar asztaltársaság 10 kor., a szekszárdi tüzoltóegyletnek 50 kor., a szekszárdi rom. kath. óvodának 30 kor., a szekszárdi belv. iskola szegény tanulóinak 25 kor., a szekszárdi alsóv. isk. szegény tanulóinak 25 kor., a szekszárdi újvárosi iskola szegény tanulóinak 25 kor., a szekszárdi ref. isk. szegény tanulóinak 25 kor., a szekszárdi izr. isk. szegény tanulóinak 25 kor., a tolnamegyei népisk. szegény tanuló között leendő kiosztás végett az igazg. rendelkezésére áll 125 kor., a szekszárdi polg. isk. ösztöndíj gyarapítására 40 kor., a szekszárdi gőzfürdő egyesületnek segély 9. részl. 50 kor., a szekszárdi ártézi kut költségeihez segély 6. részl. 200 kor., Garay János koszorús költőnk leányának 100 kor., Bezerédj István szoboralapja javára 50 kor., a tolnamegyei tanítóegylet által érdemes tantelgyelöknek jub. alkalmára szánt alapítványhoz 50

kor., a helybeli szegények segélyezésére 400 kor.
Végül az igazgatóság kérte felmentését, amelyet a közgyűlés a felügyelő bizottság jelentésének, Szondy István által történt felolvasása után meg is adott.

Miután még az osztalék azonnal való kifizetését elrendelték s az elnök Boda Vilmosnak köszönetet mondtak, a közgyűlés véget ért.

A Tolnamegyei Takaréék és Hitelbank közgyűlése.

A Tolnamegyei Takaréék és Hitelbank január 31-én délután 5 órakor tartotta jubiláris közgyűlését. A gyűlésen a részvényesek nagyszámában jelentek meg. Leopold Sándor az intézet vezérigazgatója bejelentette, hogy gróf Széchenyi Sándor v. b. t. t. elnök egészsége helyreállítása céljából Meránban tartózkodik és így az ülésen nem jelenhetett meg, de alapszabályszerű jogánál fogva helyettesről gondoskodott, gróf Apponyi Géza főispánt kérvén fel ezen tiszttel betöltésére. Az igazgatóság nevében Leopold Sándor kéri a helyettes-elnököt, hogy az elnöki szék foglalja el. Apponyi Géza gróf főispán szép szavakkal nyitotta meg a közgyűlést, kifejezvé azt, hogy készséggel vállalkozott a közgyűlés vezetésére már csak azért is, hogy megkímélje gróf Széchenyi Sándort attól, hogy haza kelljen utaznia és egészségét veszélyeztesse. A meleg rokonszenvvel fogadott elnöki megnyitó után a jegyzőkönyv hitelesítésére Tanárky Árpád dr. főorvost és Kurz Vilmos árszaszéki elnök részvényesek megválasztották s Leopold Sándor vezérigazgató felolvasta a nagy gonddal összeállított igazgatói jelentést, amelyből a már a múlt alkalommal ismertett szám adatok elhagyásával a következő az intézet 25 éves történetét felölelő részletet közöljük:

Tisztelt közgyűlés!

Miután intézetünk 25 évi működésének eredményét bemutatni szerencsénk van, mindenekelőtt régi helyes szokásnak hódolva, visszapiantást vetünk az elmúlt negyedszázadra, röviden és egész tárgyilagosan szemünk elé tárva ennek történetét:

Az intézet létesítése érdekében, annak 34 tagból álló alapítói 1884 december 8-án 1000 darab, egyenkint 200 forintból szóló részvényre aláírási felhívást bocsátottak közre. Ennek eredménye az volt, hogy még ugyanazon hó letelte előtt tulajjegyzés mutatkozott, úgy hogy a jegyzések egy részét le kellett szállítani.

E helyen nem hallgathatjuk el, sőt az igazság ellen véténénk, ha e napon halásan meg nem emlékeznénk azon kiváló férfiról, kinek az intézet létrejötté és gyors megalakulása körül vannak legfőbb érdemei. Ezen férfiu Perczel Dezső Ó Nagyméltósága, Tolnavármegye akkori alispánja.

Az intézet 1885 első felében működését tényleg meg is kezdte. A 34 alapító tag közül, fájdalom, azóta nem kevesebb, mint 21 az élők sorából kidőlt. Ezek neveit intézetünk mindenkoron kegyelettel fogja megőrizni:

Báró Augusz Imre, dr. Braun Bernát, Döry Dénes, Döry Jenő, Döry Vilmos, Fertig Sándor, Forster Ferenc, Forster Zsigmond, Fördös Vilmos, Georgievits Pál, Goldberger J. Mór, báró Jeszenszky János, báró Jeszenszky József, Leitersdorfer József, Leopold Károly, Mayer János, Martin Ferenc, Nagy János, Pap Lajos, Schneiderbauer József és dr. Szigeth Gábor.

Az Isten kegyelméből még életben levő 13 alapító tag a következő: gróf Apponyi Géza, gróf Apponyi Sándor, Bernrieder József, Döry József, Fördös Dezső, Jálies Géza, Kurcz István, Leopold Lajos, Leopold Sándor, Perczel Dezső, Sztankoványi János, Steinecker Ferenc és gróf Széchenyi Sándor.

Az intézet első igazgatóságának öt tagja közül, nagy bánatunkra, a nagy képzettségű és állását kiválóan betöltött vezérigazgatót, dr. Szigeth Gábort, valamint másik két derék és buzgó tagját Fertig Sándort és Martin Ferencet a halál ragadta el közülünk. Őszinte kegyelettel és hálas tisztelettel emlékezünk meg róluk! Egyik jeles tagja első igazgatóságunknak, később az intézet nagyrabecsült vezérigazgatója, Steinecker Ferenc pedig a kir. közalap uradalomnál elfoglalt állásában előléptetve, a miniszteriumhoz be hivatott, minélfogva városunkat elhagyni és sajátunkra, igazgatósági tagságáról lemondani volt kénytelen. Legelső igazgatóságunk tagjai közül egyedül Leopold Sándor foglal még helyet a jelenlegi igazgatóság kebelében.

Az első felügyelőbizottság tagjai közül őszinte kegyelettel említjük fel két kiváló és ügybuzgó tagjának nevét: báró Jeszenszky Jánost és Leitersdorfer Józsefet, kik legnagyobb fájdalomunkra, az élők sorából kidőlték. Másik két tagja pedig: Steinsdorfer József és Borsody Lajos magán oknál fogva önként váltak meg állásaiktól.

Az intézet első ügyészét, dr. Braun Bernátot, főkönyvelőjét és pénztárosát Mihálovits Istvánt és Klinger Ferencet, utóbbi, később igazgatóságunk ügybuzgó tagja is volt, elszólitotta tőlünk a halál. Aldott legyen tiszteletben megőrzött emlékek!

1899-ben léptettük életbe az intézet alkalmazottjai részére szolgáló nyugdíjszabályzatot. A nyugdíjalaptöke a múlt év végén 57,599 K 64 fillért tett ki.

1907-ben annak szüksége mutatkozott, hogy az intézet alaptökejét újabb 1000 darab részvény kibocsátásával emeljük és minthogy ebbeli előterjesztésünkhöz a t. közgyűlés hozzájárult, azt végre is hajtottuk. A régi részvényesek, majdnem mindannyian a nekik biztosított előjoggal élvén, az új részvényeket csekély kivétellel ők tartották meg. Alig néhány darab jutott új kezekbe.

Az alaptöke szaporodásnak az üzlet menetere való hatását, a jelen tiszteletteljes jelentésünk folyamán közlendő statisztikai adatok tüntetik fel.

És most tisztelt közgyűlés, egy kis pihe-nőre van szükségünk!

Oly kimagasló férfiu nevét kívánjuk fel-említeni, kinek intézetünk körül épp oly hervadhatatlan, mint megbecsülhetetlen érdemei vannak, gróf Széchenyi Sándor ur Ó Nagyméltóságának nevét!

Nem lehet szándékunk e helyütt Ó Nagyméltóságának közismert hazafiai és emberbaráti erőnyeit felsorolni. Ismert szerénységét éppen nem akarjuk sérteni, azért csak rövid szavakkal arra szorítokozunk, hogy reá mutassunk ama rendkívüli érdemekre, melyeket intézetünk körül szerzett. A Tolnamegyei Takaréék és Hitelbanknak fennállása óta, tehát egy negyedszázadon keresztül, ritka önzetlenséggel, pontosan és lelkiismeretesen végezte és végzi elnöki teendőit. Intézetünkre már ragyogó nevével és egyéniségének erkölcsi súlyával is csak fényt árasztott! Intézetünk örök halálával tartozik Ó Nagyméltóságának. Ez okból tisztelettel indítványozzuk:

Határozza el t. közgyűlés, hogy Ó Nagyméltósága iránt mélyen érzett hálájának és köszönetének a mai ülés jegyzőkönyvében kifejezést ad; hogy arcképét üléstermünk számára megfesteti és végül: hogy marandó emlékül az intézet 10.000 koronás alapítványt létesít, oly módon, hogy az örök időre „Gróf Széchenyi Sándor alapítvány” nevet viselvén, annak évi 4 százalékos kamatai évenként kizárólag közművelődési, jótékonyági és hazafias célokra fordíttassanak.

Áttérve az intézet tevékenységének pénzgazdasági részére, bátran állíthatjuk, hogy a vezetőség mindig az alapítók nemes intencióit szem előtt tartva, mindent megtett, mit manapság egy szolid pénzintézetnél méltán várhatni. Közgazdasági feladatát úgy fogta föl és úgy hajtotta végre, hogy épp úgy a részvényesek érdekeit és azokét, kik megtakarított fillereik kezelését reabizták, tartotta változatlan éberséggel szem előtt, mint ahogy a hitelkereső közönség méltányos igényeinek is igyekezett a lehetőség határain belül eleget tenni.

Az 1908. évben intézetünk által létesített „Molnár-féle nyomdai műintézet és szabadalmazott írószatgyár részvénytársaság”, mint az eddigi működése után következtetni, a hozzákötött várakozásokat messze túlhaladja. Eltekintve az anyagi eredménytől, mely már az első évben, a kezdet nehézségei dacára, 80% osztalékfizetéssel és megfelelő leírások után a tartalék-alapnak 6500 korona dotálásával végződött és hogy jelenleg száznál több munkást foglalkoztat, sokkal nagyobb annak nemzetgazdasági jelentősége, mert Magyarország azon ritka vállalatához tartozik, melynek iparcikkei a hazán kívül is piacra találnak, úgy, hogy azok nagy részét Bécsbe, Triesztbe, Gácsország több városába szállítja, sőt csekély részben már Németországba is utat törtek maguknak.

A múlt év folyamán megnyénk két községben, Bataaszéken és Faddon közreműködésünk mellett új takarékpénztárak létesültek. Nem kecségetjük magunkat valami vérmes reményekkel, mégis az eddigi tapasztalatok után ítélve, amellett, hogy nevezett községek gazdasági fejlődését

elősegítettük, jogos várakozásunkban nem fogunk csalatkozni.

Intézetünk 25 évi működésére vonatkozó jelentésünket nem zárhatjuk le anélkül, hogy annak igazán kötelességtudó alkalmazottjairól dicserőleg ne nyilatkoznánk. Ennek kapcsán indítványozzuk:

Méltóztassék — t. közgyűlés — elismerésének jeléül, a jubiláris év öröme a tisztviselők és személyzetnek egy havi fizetésüket kitevő összeget különjutalomként engedélyezni, miáltal úgy is meglevő munkakedvük csak fokozódni fog.

Miután ezzel az intézet 25 évi működéséről általánosságban beszámoltunk, van szerencsénk a most mult üzletév eredményéről kötelességszerű részletes jelentésünket előterjeszteni.

Mindenekelőtt mély fájdalommal vagyunk kénytelenek jelenteni, hogy az év utolsó hónapjában egyik kiváló igazgatótársunkat, dr. Hangel Ignácot, rövid betegség után, a halál ragadta el körülünk. Bánatunk jeléül gyászlobogót tűztünk az intézet házára, az elhunyt ravatalára koszorut helyeztünk, a felügyelő-bizottság tagjaival és intézetünk tisztelőivel együtt pedig testületileg fejeztük ki a boldogult özvegye előtt mélyen érzett részvétünket és részt vettünk a végtisztességben.

Bizonyára visszhangra fog találni a t. közgyűlés előtt, ha indítványozzuk, hogy mai ülés jegyzőkönyvében, őszinte bánatának szintén kifejezést adni méltóztassék.

A megürült igazgatósági tagsági helyet a t. közgyűlés a mai napirend folyamán lesz hivatalosan betölteni.

Vidékünk közgazdasági viszonyai az elmúlt évben nagyon gyarolók voltak. Gabonatermésünk, különösen búzában emberemlékezet óta nem volt olyan rossz, mint éppen a múlt évben és minthogy alig került valami eladásra, a rendkívüli magas árak sem bírták a silány termés okozta hiányt pótolni. Kapásnövényekben, különösen tengeriben és répában kielégítő volt a termés. A vidék egyik főterményében, borban, szintén kielégítő termés volt, azonban a kereslet csekélysége folytán legnagyobb részét eladatlanul fekszik a termelők pincéiben.

Intézetünk forgalma az elmúlt évben nagyban emelkedett és habár a tiszta nyereség nem áll azzal arányban, mégis a végeredmény teljesen kielégítő, sőt még az előző év eredményét is 2929 korona 84 fillérel felülmulta és így, mióta az intézet fennáll, tiszta nyereséget tekintetében is ez záródott legkedvezőbbben, noha a bataaszéki és faddi takarékpénztárak részvényeiben elhelyezett tőkék hozama — tekintettel, hogy ezen intézetek évközben kezdtek működésüket — csak a jövő évi mérlegben lesz felvehető és elszámolható.

A közgyűlés figyelemmel hallgatta az igazgatóság jelentését és lelkesedéssel járult hozzá az abban foglalt indítványhoz. Apponyi Géza gróf elnök, Széchenyi S. és a maga nevében kegyelettel emlékezett meg az elhunyt Dr. Hangel Ignác igazgató- és Totth Ödön volt felügyelő-bizottsági tagról és igen melegen üdvözölte már a legelső igazgatóságnak is tagját, a jelenlegi vezérigazgatót, Leopold Sándort és kívánta, hogy még sokáig működjék az intézet javán a megkezdett második negyed században is. A közgyűlés megéljenezte a figyelmes elnököt, aki főuri nobileségének, figyelmének és szeretetre méltóságának igen sokszor adta tanujelét a közgyűlés alkalmával. A felügyelő-bizottság jelentését Tomcsányi Lajos olvasta fel, mely után a közgyűlés a mérleget elfogadta, az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta. A felügyelő bizottság jelentésének felolvasása után a felügyelő-bizottság elnökérei, Perczel Dezsőről, aki 25 évvel ezelőtt igen kiváló érdemeket szerzett az intézet megalapítása körül és azóta is élénk részt vett az intézet felvirágoztatásában, igen melegen emlékezett meg Apponyi Géza elnök és a közgyűlés éljenezése közepett kívánta, hogy a második negyedszázadban is soká munkálkodhassék az intézet érdekében. Ezután Leopold K. igazgató felolvasta a tiszta nyeresémi hovaforrdítása iránti javaslatot, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott. A megüresedett igazgató-tagságra Apponyi Géza gr. indítványára Bodnár István, lapunk szerkesztője választott meg lelkesedéssel, aki hosszabb hezsdében köszönte meg a közgyűlés bizalmát. Az igazgató-tanácsba a kilépő tagok újból megválasztották Leopold Sándor vezérigazgatót indítványára a közgyűlés meleg köszönetet szavazott Apponyi Géza grófnak, aki messze utat tett

meg télviz idején csak azért, hogy a közgyűlés vezesse. A közgyűlés az elnök lelkes éljenzésével ért véget.

A Dunaföldvári Polgári Takarékos 4-ik évi mérlege.

A kihelyezéseknél mindenütt észlelhető verseny a betétkamat szilárdsága és magassága mintegy 1000 koronával kevesebbet az 1908. évvel szemben a nyereséget, de egyébként az intézet minden üzletágában egészséges fejlődés észlelhető. A betétállomány 117.376 K 74 f, a váltótárea 80.984 K 56 f emelkedést mutat, a visszszámítással pedig 48.277 K 20 f apadás jelentkezik, ezt a saját tőkék gyarapodása és a betétállomány emelkedése eredményezi. A Dániel-majori 181 kis hold parcellázása folyamatban van és az 1910. év üzleti eredményre kedvező hatással lesz a művellet befejezése. Az igazgatóság ügybuzgalmáról tesz tanúságot az, hogy abban a nagy versenyben, amely Dunaföldváron a pénzületben van, a fiatal intézetet előbbre vinni, megerősíteni képesek. — Az évi tiszta nyereség 18.306 K 01 f volt, amelynek felosztása iránt a február hó 2-án tartott közgyűlés a következőképp határozott: osztalékra fizetettik 1000 darab részvény után 12 koronájával 12.000 korona, tartalékalapra fordítottik 3000 korona, jutalékokra kifizetettik 2867 K 11 f, jótékony célra adatik 179 K és jövőre átvitetik 259 K 90 f. — A mérleg főbb adatai a következők: összvagyom 1.063.519 K 22 f, amelyből váltóra 853.845 K 82 f, kötvényre 51.018 K 30 f, folyószámlása 21.805 K 49 f, ingatlanban 40.731 K 32 f van elhelyezve. Alaptőke 200.000 K, tartaléktőke 10.200 K, betétállomány 567.372 K 10 f, összszámítás 245.807 K 50 f.

A Bátaszék-Sárközi Takarékos és Hitelbank közgyűlése.

Bátaszék újintézete f. hó 2-án tartotta dr. Leopold Kornél elnöklété alatt saját helyiségében közgyűlést. A részvényesek nagy meglepéssel fogadták az első csonka év biztató mérlegét, hozzájárultak az igazgatóságnak a tisztanyeremény felosztására vonatkozó javaslatához, elismeréssel adóztak dr. Leopold Kornél igazgatósági elnök, Wedinger Lipót ügyvezető igazgató, valamint az egész igazgatóság és felügyelő-bizottság sikeres fáradozása iránt és a felügyelő-bizottság tagjaiul újból megválasztották a volt felügyelőket, akiknek nevében Szabó Károly országgyűlési képviselő mondott köszönetet. A közgyűlés az elnök lelkes éljenzésével ért véget.

EGYLETEK, TARSULATOK.

— **Hegyközségi ülés.** A szekszárdi előhegyi hegyközség január hó 30-án tartotta meg évi rendes közgyűlést Kamarás Béla hegybíró elnöklété alatt. Az elnöki jelentés, számadás és költségvetés elfogadása után a tisztújítást ejtették meg, melynek eredménye a következő: Füglein Ferenc I. hegybíró. Töttös János II. hegybíró. Mirth Gyula pénztáros. Tarlós János jegyző. Választmányi tagok: Bajó Pál, Tóth Károly, Wolf Henrik, Nits István, Boros Zoltán, Kamarás Béla, Reichl Sándor, Székelyi József, Csötönyi Benő, Pirnitzer Antal, Kaizer János, Grunner Pál.

A paksi kaszinó január hó 31-én tartotta évi rendes közgyűlést, melynek tárgya az elnöki jelentés, a múlt évi számadás és az 1910. évi költségvetés, végül pedig a tisztújítás volt. A tisztújítás a következő eredménnyel végződött. Elnök: Rassovszky Julián főszolgabíró. Alelnök: dr. Somogyi Zsigmond járási orvos. Igazgató: dr. Bernáth Béla szolgabíró, pénztáros Flórián István községi I. bíró, jegyző: dr. Grosch József ügyvéd, könyvtáros: Sanek Samu polg. isk. tanár. Választmányi tagok: Szentpétery József kir. járásbíró, Streicher József apátplébános, Horváth Sándor ág. ev. kerületi esperes, Fördös Géza ügyvéd, Hagymássy Károly közjegyző. Készmárky Iván ügyvéd, Rabinek Pál takarékpénztári vezérigazgató, Popovics Gyula főjegyző, Molnár Sándor református lelkész, Jó Dömötör Károly földbirtokos (Dunaszentgyörgy). A közgyűlést társasvacsora követte. Rassovszky Julián elnök a kaszinó társadalmi hivatásáról igen érdekes pohárköszöntőt mondott és azon reményének adott kifejezést, hogy a paksi szép asszonyokat még többször láthassa a kaszinó

vendégekül, utána Szentpétery József az új tisztakar egészségére ültette poharát. Szép felköszöntőket mondtak még dr. Grosch József és Fördös Géza. A kedélyes vacsora után tánc következett, mely a legvígabb hangulat mellett csak a reggeli órákban ért véget.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

— **A Tihanyi-szobaalapítványra adakoztak és gyűjtöttek:** Arki József Nagydorogh 10 K, Vadas Karoly Mórág 2 K, Közs. Hitelszövetkezet Dunaszentgyörgy 5 K, Göbölös József gyűjtése Faddon 7 korona (Adakoztak: Zányi György 2 koronát, Baloghné M. Laura, Lengyel Rezső, Samai János, Mácsik Lajos, Göbölös József 1—1 korona), Romeisz Katalin gyűjtése Várdombon 17 K (Adakoztak: Földes Dezső 5 K, Darányi István, Eomeisz Katalin 3—3 K, Glück Márton, Schmidt András, Molnár Dezső, Hercegh Emilia, Holtz Ede 1—1 K, Poszovátz Antal 60 f, Sshamberger Antal 40 f), Hammer József gyűjtése Györkönyben 6 K 50 f (Adakoztak: Hammer József 1 K 50 f, Lemle Béla, Gangel Adám, Kurcz Anna 1—1 K, N. N. 50 f, Sterczér András, Bienwald Fülöp, Koch Fülöp 40—40 f, Kring Béla 30 f), Németh Olga gyűjtése Dunaföldváron 50 K (Adakoztak: Németh Olga, Nierit Béla, Dföldvári Takarékpénztár r. t., Schmidt László 10—10 K, Csiki Anna, Csányi Gizella, Klein Aranka, Sopronyi Ferenc, Gallod Ferenc 2—2 K), Fanzler János gyűjtése Varsádon 5 K (Adakoztak: Fanzler János 2 K, Fanzler Jánosné, Hanzmann Károly, Bors József 1—1 K). Összesen: 102 K 50 f, mindössze 454 K 87 f.

— **Felolvasások tartása.** Betsy Elemér ózsák-pusztai rk. tanító a felnőtteknek esti felolvasásokat tart. — **Analfabéták.** Az ózsáki analfabéták száma 12-ről 24-re emelkedett. — **Tanítóválasztások.** Galambos István harszi rk. tanító Csórra választott meg kántortanítónak. — **Farkas Lajos kakasdi rk. tanító Ladományba választott meg tanítónak.** A jánosmáryi községi tanítói állomásra Neubauer Károly udvarii ág. ev. tanító választott meg.

MULATSÁGOK.

Fényes Annuska Szekszárdon. Hazslinszky Géza törvényszéki elnök lelkesen karolta fel a Szekszárdon építendő evangélikus templom ügyét. Eddigél már körülbelül 14 ezer korona az az összeg, amely részint gyűjtés, részint az ő buzgalkodása folytán rendezett mulatságok révén összejött. Febr. 1-én ismét hangverseny volt a templom javára. Fényes Annuska, a Királyszínház 9 és fél éves primadonnája ragyogtatta itt, kétségtelenül kiváló tehetségét énekelte, táncolt, mint egy elsőrangú művész s ráadásul még hegedült is, amint csak Hubai tanítványához illik. A kis művész hétfőn érkezett Szekszárdra szüleivel s mint rokon, Hazslinszky Géza kir. törvényszéki elnökhöz szállott. Kedden délután 3 órakor a Szekszárd szálló nagytermében már hangversenyzett a tanuló ifjúság előtt. Különösen leánykák voltak sokan megcsodálni művész pártjukat. Este aztán a nagyközönség is megtoldta, megszerezte a már délután méltán kiérdemelt és megszolgált tapsokat s minden egyes darab után szünni nem akaró tetszészaj hangzott fel. Fényes Annuska, ez a csodagyermek, tiszta csengőhangon, kész színésznő rutinjával a következő darabokat énekelte: Részlet a Varázskeringőből, Dal egy kis szalmakalapról, Dal a kis harangról, A pesti nő, Részlet Jánoskából, Dal az ólomkatonákról s a szünni nem akaró ujrázásra még egy pár betétet. De nemcsak dalolt, táncolt, hanem tánc között még hegedült is pajzán jó kedvvel, kedvesen, megenni való bájosággal, elragadva természetesen mindenkit. Énekét édesanyja kísérte zongorán, hozzásimulva a kis művész játékához. A műsor többi részét Moudry Hugó és Bartal Kornél művészi zongorajátéka s Kenézy Endre (hegedű), Hiller Gyula (viola), Abay János (gordonka), Moudry Hugó (zongora) nagy precizitással előadott vonósnyegese egészítette ki. Beethoven egy quartettjét adták szép összetanulással, sok tapsot aratva. Az igazán élvezetes műsor után tánc volt a reggeli órákig.

Jelen volt asszonyok: dr. Abay Jánosné, Ágoston Istvánné, Alacs Zoltánné, öz. Babits Mihályné, Bajó Pálné,

Beöthy Károlyné, Biróy Béláné, Boda Gézáné, Bodnár Istvánné, Bognár Albertné, Boross Zoltánné, Cserevényi Lukácsné, dr. Csizmadia Gézáné, Debreczeny Józsefné, Dicity Lajosné, Dömötör Miklósné, Dömök Péterné (Ócsény), Döry Sándorné, Dörnyei Ferencné, öz. Eisenbarth Gyuláné (Tolna), Egri Béláné, Fejős Imréné, Forster Zoltánné, Farbak Zoltánné, Ferdinánd Jánosné, Fördös Gyuláné (Fácánkert), Fürst Adél, Friedmann Mórné, Fischer Jánosné (Tolna), Gullner Elemérné, dr. Gulyás Józsefné, Grünfeld Mórné, Gyergyay Dezsőné, Gyűszű Istvánné (Tolna), dr. Haidekker Béláné, Haypál Sándorné, Hazslinszky Gézáné, dr. Hazslinszky Hugóné (Budapest), Hiller Gyuláné, HoffHenrikné, Hirschfeld Ignácné, Hollub Jánosné, Hock Istvánné, Jak b Lászlóné, öz. Kayos Balázné, Kamarás Béláné, dr. Káldi Gyuláné, Kaminszky Jánosné, Klieber Györgyné, öz. Keplinger Gézáné, Kovács Dávidné, öz. Korbonits Dezsőné, Kövessy Odánné, dr. Krón Ferencné, öz. Kristofek Béláné, Kristofek Gizella, Krausz Mórné, Lakos Adolfiné, Laskó Ernőné, Laki Otmárné, Leopold Lajosné, Leopold Mihályné, Leicht Lajosné, dr. Mayer Gyuláné, Matzon Béláné, Matzon Kálmáné, Mattiony Jánosné, Mirth Lászlóné, Mikecz Endréné, öz. Micsky Dezsőné, Molnár Istvánné, Molnár Mórné, dr. Müller Ferencné, Müller Albertné, Nagy Jánosné, Nits Istvánné, Pazar Dezsőné, Pesthy Endréné (Uzd), dr. Pirnitzer Béláné, Polony Jánosné (Zomba), Rill Józsefné, Salamon Árminné, dr. Spányi Leoné, Seiner Lipótné, Surányi Viktorné, Schloss Lajosné, Schwirján Józsefné, Schlesinger Ignácné, Szeghy Sándorné, Szendrey Lászlóné, dr. Szily Gézáné (Tolna), Szily Jánosné (Tolna), Tihanyi Domokosné, Tomcsányi Lajosné, Török Béláné, Török Józsefné, Uj Jánosné, Uj Ferencné, Várányi Károlyné (Tolna), Veszprémi Gyözőné, Wéber Kálmánné, Wigand Jánosné, Wolf Henrikné, öz. Zsigmond Ferencné, Zsigmond Dezsőné.

Leányok: Ágoston Böske, Babits Angyalka, Benes Magda (Budapest), Cserevényi Ilonka, D-breczeny Margit, Demetrotovits Mimi, Dreyer Erzsike, Dicity Paula, Fleschor Mariska, Fleischer Frida, Friedmann Ilona, Fischer Eta (Tolna), Götz Ida, Gyergyay Margit, Hoff Emmi, Herczeg Mariska, Kayos nővérek, Kamarás nővérek, Keller Irma, Kövessy Magda, Kristofek Margitka, Klieber Gizella, Micsky Mici, Pirnitzer Márta, Pirnitzer Edith, Pesthy Lidike [Uzd], Rill Mariska, Róth Etel, Salamon Böske, Seiner Ilonka, Somogyi Paula, Sárközy Etel [Zomba], Schloss Ibi, Schlesinger nővérek Szabó Böske, Székely Ilonka és Elemenit, Szendrey Margitka, Szondy nővérek, Wigand H-dvíg és Edith.

Felülfizetések és jegymegváltás címén a február 1-iki hangversenyen befolyt: Hazslinszky Géza 25 kor., Szeniczey Géza, Belák János, Jakobi Viktor, gróf Apponyi Géza 20—20 kor., Polónyi Gyula 17 kor., Leopold Sándor 15 kor., Polónyi János 12 kor., Perczel Dezső, Fink Kálmán, N. N., dr. Pesthy Pál dr. Leopold Kornél, Fördös Dezső 10—10 kor., Szentpétery József, Fáy Henrik 8—8 kor., Sass László, Kiss Pál, Pártos Gyula, dr. Kramolin Gyula, Markovits Jenő, dr. Herczeg Gyula, dr. Spányi Leó 7—7 kor., Kracsarik Pálné, dr. Parragh Béla, Schlesinger Ignác, dr. Kalmár Vilmos, Leopold Mihály, Leopold Évike 5—5 kor., Török Béla, Kovács J., Roth Ferenc, Szalai Sándor, dr. Gulyás József, Leicht Lajos, Scholz Gusztáv, dr. Szily Géza, dr. Beöthy Károly, Szondy István, dr. Kron Ferenc Tóth Gyula 4—4 kor., Pesthy József, Báthory Géza, Roxer István, öz. Scheftsik Mihályné, Bohus Béla, Tomcsányi Lajos, dr. Hohenberg József, dr. Linhardt Alfréd, Zsigmond Dezső, dr. Rubinstein Mátyás, dr. Varga Sándor, Keplinger Géza, Beke Ferenc, Györy György, Sipos György, Bures Lipót 3—3 kor., dr. Hilbert István, Hoff Henrik, Bodnár István, Töttös Sándor, Ujj János, Mikecz Endre, N. N., Dicity Lajos, dr. Abay János, dr. Dragits Imre, Stein György é, Bognár Albert, Gyergyay Dezső 2—2 kor., dr. Sonnwend Frigyes, Nagy Béla, N. N., N. N., Dömök Péter, Janucsek Géza 1—1 kor., ifj. Müller Imre 50 fillért. Összesen 432 K 50 f.

Ezenkívül a szekszárdi általános ipartestület a szinpadot, Pirnitzer F. és fiait cég a szükséges szönyegeket, Reich Armin a szinpadhoz szükséges új padozatdeszkákat ingyen használatra engedték át. Kiss Jenő fényképész pedig a műsor és táncrendekhez 130 darab fényképet készített díjtalanul.

Mindezeket hálás köszönettel nyugtazza az evang. egyház előjárósága.

A kereskedelmi kaszinó táncestélye. A szekszárdi kereskedelmi kaszinó folyó évi február hó 12-én, helyiségeiben, házalapja javára, műsorral egybekötött táncestélyt rendez. Belépő-díj személyenként 2 K, családjegy 5 K. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Műsor. 1. Felolvasás. Tartja: dr. Kramolin Gyula. 2. a) Rubinstein: Azra. b) Puccini: Ária a „Bohémélet” c. operából. c) Mozart: Bölesódal. Énekl: Huszár Károly, a m. kir. Operaház ösztöndíjas tagja. Zongorán kíséri: Waldmann Rózsika. 3. Ráf: Nocturno. Bodó Lajos: Caprice a la Paganini. Zongorán előadja: Waldmann Rózsika. 4. a) Grieg: A hercegő. b) Csiky János: Bánkódás. c) Strauss Richard: Szerenád. Énekl: Huszár Károly, a m. kir. Operaház ösztöndíjas tagja. Zongorán kíséri: Waldmann Rózsika. Az egyes számok alatt a terem zárva marad.

Táncestély. A szekszárdi polgár olvasókör február hó 7-én Garay Lajos teljes zenekara mellett saját helyiségében, könyvtára javára zártkörű táncestélyt rendez. Belépő-díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

A r. k. olvasókör táncestélye. A szekszárdi róm. kath. olvasókör folyó hó 6-án vasárnap, saját dísztermében zártkörű táncestélyt rendez. Belépő-díj személyenként 60 fillér. A táncestély kezdete 7 órakor. — Figyelmeztetés! A táncestélyen csak köri tagok és azok 15 éven felüli családtagjai jelenthetnek meg s ép ezért jelen meghívó másra át nem ruházható s a rendezőség felszólítására felmutatandó. Felülfizetések és jegymegváltások a ház-alap javára köszönettel fogadtatnak és nyilvánosan nyugtáztatnak.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok, kik felejtethetetlen Ilonka kis lányunk temetésén részvételük fájdalomukat enyhítették ez uton is hálás köszönetünket.

Vidak Alajos
és neje
Werner Borbála.

KÖZGAZDASÁG.

A Tolnamegyei Gazdasági Egylet gyűlése.

A Tolnamegyei Gazdasági Egylet Jeszenszky Andor elnöklésével f. hó 3-án tartotta évi rendes közgyűlést,

A közgyűlést megelőzőleg az igazgatóválasztmány ülésezett s a következő határozatokat hozta:

1. A törvényhatósági bizottsághoz előterjesztést intéznek a gazda és gazdasági családok közötti jogviszony szabályozása érdekében alkotandó szabályrendelet elkészítése iránt. A szabályrendelet tervezet elkészítése végett bizottságot küldtek ki.

2. Ugyiszintén bizottságot küldtek ki az állattenyésztésről szóló törvényjavaslat-tervezet tanulmányozására is.

3. A választmány véleményét adott Tamási község piaci rendtartási szabályzata fölött.

4. Csatlakozott a zalamegyei gazdasági egyesület által a cigány-ügy rendezése tárgyában indított akcióhoz.

5. Hozzájárult a marhaszó árának egységes tételben eszközölni megállapítása ügyében a nógrádmegyei G. E. által indított mozgalomhoz is.

6. A szőlősgazdák országos egyesülete által Budapesten rendezendő országos borborság sikerét a gazdasági egyesület töle telhetőleg előmozdítja.

7. Elhatározta, hogy a vármegye alispánját megkeresi a köztenyésztésben alkalmazott apaállatok vizsgálatának erélyesebben eszközölni fogatosítása, valamint a közvagyonot képező községi bikáknak elhullása és baleset ellen eszközölni biztositása ügyében szükséges intézkedések megtétele ügyében.

8. Előkészítette a gazdasági egyesület 1910. évi működési programját és költségvetését. A mutatkozó 1900 korona hiány fedezete gyanánt kormánysegélyt szándékozik kérni az egyesület az alkotmányos rend helyreállta után.

9. Elhatározta az egyesület, hogy a szarvasmarhatenyésztés irányának fejlesztése körül eddig elé követett eljárását az eddigi rendszerben, de fokozott éberséggel és — amennyire lehetséges — nagyobb anyagi erővel folytatja. Evégből a hozzája forduló vármegyebeli községek bikaszükségletét közvetíti; a központi, dunaföldvári, tamási és dombóvári járásokban díjazással kapcsolatos állatszemlélet tart, Hőgyészen pedig a vármegye egész területére vonatkozólag, nagy díjazást rendez.

Az igazgatóválasztmány ülése után közgyűlést tartott a gazdasági egyesület. A közgyűlés az elnöknek a mult évről előterjesztett jelentését köszönettel tudomásul vette; a pénztári számadásokat jóváhagyta és az igazgatóválasztmányának az 1910. évi működési programra és költségvetésre vonatkozó javaslatát változatlanul elfogadta. — Óvári Ferenc egyesületi tagnak a törvény módosítására irányuló amaz indítványát, hogy 4 kat. holdon felüli szőlőbirtokosok is készíthessenek törkölybort, elfogadta a közgyűlés; a megfelelő intézkedések megtételével az elnökséget megbizta és hasonló akcióra a társegyesületeket is felkéri. — Kovács Gyulának cukorgyár létesítésére vonatkozó indítványát a közgyűlés szintén elfogadta és a szükségesnek mutatkozó teendők fogatosításával az elnökséget megbizta.

A közgyűlés tárgysorozatának utolsó pontja a tisztújítás volt, aminek eredménye a következő:

Elnök: Jeszenszky Andor, alelnökök: gróf Széchenyi Domokos és Sztankovánszky János. Igazgató választmányi tagok: Apáth Alajos, Apponyi Géza gróf, Apponyi Sándor gróf, Bakay Dezső, Bartal Béla, Bernrieder János, ifj. Bernrieder József, id. Bernrieder József, Bezerédj Pál,

Blascok Gyula, Csapó Dániel, Döry Frigyes, Döry Hugó, Döry József, Fehér Zoltán, Fester István, Fördös Dezső, Hainrikffy Pál, Hanzély János, Huber Lajos, Klimes Antal, Kollmann Gyula, Kovács Sebestyén Endre, Leopold Sándor, Návay Emil, Nits István, Perczel Dezső, Perczel Lajos, Pleszky Antal, Sass László, báró Schell József, Sigora Lajos, Simontsits Elemér, gróf Széchenyi Sándor, id. Tenczinger Lajos, Vizsoly Akos, Wiltzek Sándor, Örfly Lajos, ifj. Leopold Lajos és Tóth Károly. Bikaközvetítő bizottsági tagok: Apáth Alajos, ifj. Bernrieder József, Döry Hugó, Bernrieder János, Sigora Lajos, Pleszky Antal, Parragh Mihály, Jagicza István, Sass László, Wiltzek Sándor, báró Fiáth Tibor és Návay Emil.

35. szám végreh. 1910.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VII. kerületi kir. járásbíróságnak 1909. évi Sp. X. 1983/4. számú végzése következtében dr. Jakobovics Leó budapesti ügyvéd által képviselt B.ck Márton budapesti cég (és mások u. m. Engelsman bécsi, Kind-rmann és társa berlini) javára 385 K 31 f s jár. erejéig 1910. évi január hó 12-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 735 korona 36 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: különféle inga és zsebrák, gyűrűk, lincok és más ékszerek, mozgó- és vetítőkép gépezet: és egyéb szerelvényei nyilvános árverésen eladhatók.

M-ly árverésnek a tamási kir. járásbíróság 1909. évi V. II. 425/2. számú végzése folytán 385 korona 31 fillér tőkekövetelés, ennek 1909. évi április hó 8 napjától járó 5 százalékos kamatai, 1/3 százalék váltódíj és eddig összesen 110 kor. 41 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Dombóváron, Fő-tér 10 szám alatt és tolytatólag a Korona vendéglő em leténa leendő megtartására

1910 évi február hó 12-ik napjának délelőtti fél 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XLI. t.-c. 220. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tamásin, 1910. évi január hó 28-án.

Soós Ferenc, kir. bírósági végrehajtó

Házasságokat

teljesen díjtalanul közvetít a „Hymen“ házassalándók hetilapja. Kérjen ingyen felvilágosítást és mutatóvány számot. Budapest, IX, Kinizsi-u. 19. Válaszbélyeg.

PÉNZT és időt takarít

meg, ha a kül- és bel-földi heti- és napilapokra

Molnár-féle nyomdai r.-t.

könyvkereskedésében fizet elő.

Ugyanott bárhol hirdetett könyv, avagy zenemű, legrövidebb idő alatt megszerezhető

Ideális arc-kréme a zsirtalan **DIANA ARCZKENŐCS**

nappali használatra
Az arcnak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Ejjeli használatra a zsirszerű **DIANA ARCZKENŐCS**

szeplő, májfolt és mindenemű arctisztatlanság ellen.

Ára 1 korona.

Dianna szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszerész tárában Szekszárdon.

4-5 szobás lakást keresek április 24-re.

Cím a kiadóhivatalban.

Ha viszket

akinek éjjel-nappal szüntelenül viszketése van s nyugalmát s alvását és sokszor társadalmi életét veszélyezteti, az sajnálatra méltó. Ambrár ez csak bőrgérgésre mutat, mégsem létezett ezigdig oly szer ez ellen, ami ennek a kínos helyzetnek véget vetett volna. Hetek sőt hónapokon át ezen bajban szenvedők kétségbe vannak esve, testileg s lelkileg megtörve, képtelenek társaságban mozogni. Sokszor csak egy kis pontot képez a bőrön, amely rettenetesen viszket s a vakaró ujját önkívületlenül magához készíti. Ez rendesen a kezdete s rosszabbodó viszketésségre vezet. A viszketés okai még eddig nem lettek kikutatva. Miután azonban a betegség jeleinek tekinthető, **ugy minden ilyen esetben amugy is az orvosi tanácsra kell hallgatni.** Sok orvos s viszketésgérges betegek különösen hangsúlyozzák a **Zucker féle szabad. gyógyszerzappan** kedvező s gyors hatását. A vastag fehér hab ezen szappannal által előírt sverint alkalmazva, azonnali enyhülést s a viszketésség beszüntetését hozza magával, úgy, hogy végre teljesen elmúlik. Ezen idegbántó borbajt a **Zucker féle szabad. gyógyszerzappan** segítségével egyszerűen s a legnagyobb reménnyel el lehet távolítani.

A megrendelésnél a következő különbségre kell ügyelni:

Zucker szabad. 35%-os gyógyszerzappan a leghatásosab s legnagyobb. Darabja 2 kor. 50 fill. **Zucker szabad. 15%-os gyógyszerzappan**, hatásában s mennyiségében gyengébb. Darabja 1 kor. Ehhez való **Zuck-ool-krem** (zsirtalanító) a bőrkemény gyöngye. Egy tubus ára 2 kor. 50 fill., kis tubus 1.25 kor.

Mint helyi egyszertár kt ra Szekszárd és vidéke, Bonyhád, Bátaszék, Tolna és Paks részére:

Garay Drogeria Szekszárd

Széchenyi-utca. Dr. Hangel féle ház.

5-44

Szőlőoltványok

I. oszt. igen szép, erős egy és két éves Riparia Portalis és Rupestris Monticola alacsonyra olva 74 különböző bors- és csemegefajtákban, köztük a Csaba gyöngye, mely már július 20-án érett Ezenkívül sima zöld oltványok Riparia Portalis és Rupestris Monticola sima és gyökeres, peronospora mentes hazai sima és gyökeres vesszők.

Kérjük árjegyzékct, melyet ingyen és bérmentve küld az:

„Erzsébet-szőlőoltványtelep“

Tulajdonos: Schmidt Máttyás, Bogáros (Torontálm.)

PÁRALAN SZŐLŐFAJ!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware“ szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készíttettem.

A felvétel áll: egy darab 20 éves csercesapos kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűrt, egy darab 4 éves szálvesszős tőke 168 fűrt és 11 darab egy sorban levő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek minn ott vetettek fel, ahol pár méternyire fölé az európai oltványokon a termés negy öts öri permetezés darára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak termében permetezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezen kívül nagy előnye meg, hogy jeltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője télben soha meg nem fagy, bora elsőrendű és r-ndkívül bőtermő. Ezen a néven azon an igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért aki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni, az csak a **NAGY GA-OR-féle „DELAWARE“** vesszőt vegye. A **DE AVARE** szőlő bővebb leírát, termésének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fényképfelvételét színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm.

mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat,

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos KÖLY

posta, távirdu és távbeszélő állomás

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

ÜZLETMEGNYITÁS

Van szerencsém Szekszárd és vidéke n. é. közönségét értesíteni, hogy Szekszárdon, a Kaszinó-bazár épületében, a főgimnázium átellenében, a mai kornak teljesen megfelelő

nap- és esőernyőkészítő-üzletet

nyitottam, hol a legjutányosabb gyári áron mindeunemü nap- és esőernyő-ujdonságok kaphatók a legszolidabb kiszolgálás mellett. Mindennemü javítások és behuzatások mérsekelt áron és pontos kivitelben eszközöltetnek. Üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlván, vagyok kiváló tisztelettel

LANDAUER GÉZA

nap- és esőernyőkészítő
Szekszárd, Kaszinó-bazár-épület.

Fischl Lajos butor- és épület asztalos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában dus raktárt tart, a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-ebélő- és irodaberendezésekből, részletűzetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Aranyeres bántalmaknál orvosilag ajánlott**☞ closet papir ☞****(glicerín-crème toilette)**

kapható a Molnár-féle nyomdai r.-t. könyvkereskedésében.

Ujdonság! Diványpárnák fényképpel.

**NE TÖRJE A FEJÉT
alkalmi ajándék**

miatt, mert a legszebb meglepetés egy jól sikerült

fénykép

mely az egész megyében csakis

Kiss Jenő

„Kossuth“ műtermében

Szekszárd, Széchenyi-utca 651

A legszebb kivitelben készülnek:

Medallonok, nagyítások, olaj- és
aquarellfestmények.

Sikerért kezeskedem.

NAGY VÁLASZTÉK.**LASKÓ KÁROLY**

EPÜLET- és BUTOR-ASZTALOS
SZEKSZÁRD, SZÉCHENYI-U. 140.

LEGJOBB MINOSÉGU ARU.

JUTÁNYOS ÁRAK.

Nagy választék saját készítményü modern kivitelü butorokban. Készít saját, valamint más rajz szerint teljes lakasberendezéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. Kívanatra tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgál. Készít továbbá épületmunkákat.

LEGDIVATOSABB KIVITEL.

CSIPKÉK, SZALAGOK, RUHADISZEK, SZABO KELLÉKEK
a legnagyobb választékban.

INGEK, GALLÉROK, KÉZELŐK, ZSEBKENDŐK, ERNYŐK
a legszolidabb kivitelben.

HARISNYÁK, KEZTYÜK, KÉZIMUNKÁK ÉS ANNAK KELLÉKEI
a legolcsóbb áron.

FÉRFI-, NŐI- ÉS GYERMEKCIPŐK
a legtartósabb minőségben.

NOI PIPERECIKKEK, FÉSÜ GARNITURÁK ÉS HAJTÚK
a legújabb façonokban.

FÉRFI ÉS NŐI NYAKKENDŐK
a legújabb mintákban.

NŐI FEHÉRNEMŰEK ÉS KÖTÉNYEK
a legtartósabb és legszebb kivitelben.

Az olcsó áraitól előnyösen ismert
VERSENYARUHÁZBAN Szekszárdon,
a „Szekszárd-szálló“ éttermével szemben.

FISCHHOF KÁROLY FIA

RÖFÖS- ÉS RÖVIDÁRU NAGYKERESKEDŐ

GARAY-TÉR 137**SZEKSZÁRD****GARAY-TÉR 137**

Ajánlja a közeledő tavaszi idényre nagy vászon- és kanavászs-raktárát. — Lepedő- és paplan-áthuzathoz való vásznak. — Abroszok, szalvéták. Szövetek. Szalagok: D. M. C. áruk.

Tavaszi kendők nagy választékban.
Temetkezési vállalat!
Denaturált szesz- és benzin-eladás.

Hitelesített méterméreték eladása, esetleg a mérték hivatalnál való bemutatása.

Szekszárd közelében 3000 lakóval biró faluban, ahol korcsma egyáltalán nincs és csak két üzlet van, egy korcsmának és üzletnek épült új ház (még 6 évig adómentes) eladó. — Érdeklődni lehet a fenti cégnél.